

Nukissiuutinik atuineq 2024

Imarisai

1. Paasissutissat naatsut	3
2. Nukissiuutinit atukkat	4
3. Nukissiorfiit pisorta qarfinnut innaallagiamik kissamillu pilersuinerat	7
3.1 Innaallagiamik tunisassiorneq	7
3.2 Ungasianit kiassarnermik tunisassiorneq	10
3.3 Pisorta qarfinnut kissamik tunisassiorneq tamakkerlugu	13
4. Nukissiuutinit pingaarnernik tunisassiorneq	15
4.1 Imminut pilersornerup annertussusaa	16
5. Ataavartumik tunngaveqartumik nukissiaq il.il.	17
6. Nukissiuutinit atuineq tamakkerlugu	19
6.1 Angallanneq	23
6.2 Inuussutissarsiortit tunisassiorut	24
6.3 Niuernermik aamma kiffartuussinermik inuussutissarsiortut	26
6.4 Angerlarsimaffiit	28
7. Drivhusgassinik silaannarmik mingutsitsineq	29
8. Nukissiuutit akii	34
9. Nukissiuutinit naatsorsuinerit inernerit 2024	36
10. Taaguutit nassuiaataallu	38
11. Kalaallit Nunaanni kisitsisit pingaarnernit aamma naatsorsuinermit tunngaviusut	44¹

Saqqummersitamik iluarsaassineq

Siullermik saqqummersinneqartarsimasut eqqarsaatigalugit saqqummersitami uani kisitsisit iluarsaannertaqalaarput.

Nukissiorfiit atuisunut suliffeqarfinnut akigisaqartarnerminnut immikkoortiterinerata iluarsaanneqarsimanerata kinguneranik innaallagiamik, imermik kiassarnermullu atuinerit suliffeqarfinnut agguaassimanerat iluarsaanneqarpoq.

Suliffeqarfiit Diesel Fuel Arctic-imik (DFA) atuinerat iluarsaanneqarpoq. Mittarfeqarfinnit Kangerlusuarmi suliffeqarfiit DFA-mik atuinerat nalunaarsorneqarsinnaalersimammatt, kisitsisit paasissutissat tunngaviusut suliffeqarfinnut atuisunut immikkoortiterneqarsinnaalersimapput. Mittarfeqarfiit gasoliamik paasissutissaataat Narsarsuarmeersut Narsarsuarmi gasoliamik atuisunut aamma Mittarfeqarfiup nammineq atorsimasaannut immikkoortinneqarsinnaalerput.

Naatsorsueqqissaartarfiimmit ilimagineqarpoq 2025-mi iluarsaassinerup naammassinissaa. Iluarsaassinermit tulluuttumi angallannermit, najugaqarfinnit aamma angerlarsimaffinnit nukissiuutinit atuinerit immikkut suliarineqassapput.

Saqqummersitami uani kisitsisit 1990-imiit 2024-mut kisitsisit suliarineqarput, ukiut 2020-miit 2024-mut immikkut suliarineqarlutik.

1. Paasissutissat naatsut

Nukissiuutininik atuinerit allanngungaarsimannngillat

2024-mi nukissiuutininik atuineq 9.966 TJ-usimavoq 2023-mi nukissiuutininik atuinermit sanilliullugu 0,1 pct.-imik appasinneruvoq, 2023-mi nukissiuutininik atuineq 9.976 TJ-usimalluni. Nunap iluanit olanik atuineq tamakkiisumik 0,4 pct.-imik apparsimavoq. Piujuuaannartumik nukissiuutininik atuineq 2024-mi 1,5 pct.-imik qaffassimavoq.

Silap pissusaa tunngavigalugu nukissiuutinit atukkanik iluarsineq 1,8 pct.-imik qaffassimavoq

Nukissiuutininik atuiniivit saniatigut silap pissusaa tunngavigalugu nukissiuutinit atukkanit iluarsinerit Naatsorsueqqissaartarfimmit aamma suliarineqarput, Silap pissusaa nalinginnaasumit allaanerusimagaangat silap pissusaa nalinginnaasoq tunngavigalugu nukissiuutinit atukkanik iluarsisoqartarpoq. Taamaasilluni ineriartornermi allannguutit ersersinneqartarlutik. 2024-mi silap pissusaa tunngavigalugu nukissiuutininik atuineq 10.257 TJ-usimavoq, 2023-mut sanilliullugu 1,8 pct.-inik annertunerulluni.

Nukissiuutiliorneq pingaarneq aamma nammineq pilersorneq annertusivoq

2024-mi Kalaallit Nunaanni nukissiuutiliorneq 1.826 TJ-usimavoq, 1,1 pct.-imik annertusisimalluni. Nukissiuutiliorneq annerpaaq erngup nukinga atorlugu aamma eqqakkanit pisarpoq. Kalaallit Nunaanni nammineq pilersorneq 17,9 pct.-imut qaffassimavoq ukioq sioqqullugu 17,6 pct.-iusimasoq. 2024-mi nukissiuutiliornerup pingaarnerup a aamma nammeneq pilersornerup annertusisimaneri, Kalaallit Nunaanni nukissiuutiliornermit atuinerup annertusisimanera pissutaavoq. Avataani ikummatissanik atuinerup annikinnerusimanera pissutaalluni nukissiuutinit nammineq pilersuinermit atuinermit sanilliussinermi 2024-mi nukissiuutinit nammineq pilersuinermit atuineq qaffasinnerulersimavoq.

Innaallagiamik pilersuineq annerpaaq nukissiuutinit ataavartunit pisarpoq

2024-mi Nukissiorfiit innaallagiamik tunisassiornera annerpaataa, tassa 82,5 pct.-ia imermik nukissiornermit pivoq. Nukissiorfiit katillugit 2.124 TJ-mik innaallagissamik tunisassiorsimavoq.

Drivhusgassinik aniatitsineq apparsimavoq

Nukissiuutinit atuinerit drivhusgassinik silaannarmik mingutsitsineq tamar-miusoq 2024-mi 0,4 pct.-imik apparsimavoq, 606.659 ton CO₂-ækvivalentiulluni. 1990-imut sanilliullugu 2024-mi silaannarmik mingutsitsineq 2,9 pct.-imik appasinneruvoq.

2. Nukissiuutinit atukkat

2024-mi Kalaallit Nunaanni nukissiuutinit atukkat 9.966 TJ-upput. 2023-mut sanilliullugit 0,1 pct.-imik appasinnerullutik, taamani atuineq 9.976 TJ-uvoq. Nukissiuutinit atuineq ukiup siulianut sanilliullugu nikingaarsimangilaq.

Nukissiuutinit atukkat 2024-mi 16,9 pct.-imik 1990-imut sanilliullugit qaffasimapput. 1990-imi Kalaallit Nunaanni oliat imerpalasut kisimik atorneqarput eqqakkat atorlugit kissamik pilersitsineq annikitsoq eqqaasannigikkaani, taakkulu 1992 sioqqullugu kisitsisitigut paasissutissaatigineqanngillat. 1990-imi nunap iluanit ikummatissat 8.527 TJ-mik annertutigisut atorneqarsimapput 2024-mi 8.179 TJ-usimasut.

Tabel 1. Nukissiuutinit atukkat aamma silaannaap pissusaanut naleqqussarluni atukkat

	1990	2020	2021	2022	2023	2024
	TJ					
Nukissiuutinit atukkat katillugit	8.527	9.002	8.982	9.646	9.976	9.966
Nunap iluanit ikummatissat ...	8.527	7.386	7.359	7.919	8.216	8.179
- Gasolia	7.490	5.730	5.949	6.363	6.581	6.758
- Motorbenzin	318	796	834	810	839	866
- Jet A-1/petroliu	696	399	389	571	612	542
- Diesel Fuel Arctic	-	170	170	162	169	-
- LPG/flaskegas	13	3	3	3	3	3
- Flybenzin	-	0	1	2	1	1
- Fuelolia	-	279	4	-	-	0
- Spildolia	9	9	9	9	9	9
Ataavartumik	...					
tunngaveqartumik nukissiaq il.il.		1.616	1.623	1.727	1.761	1.787
- Eqqakkat	...	103	102	88	76	72
- Imermit nukissiorneq	-	1.513	1.521	1.639	1.684	1.714
Silaannaap pissusaanut naleqqussarluni atukkat						
Nukissiuutinit atukkat katillugit	8.407	8.930	9.067	9.537	10.075	10.257

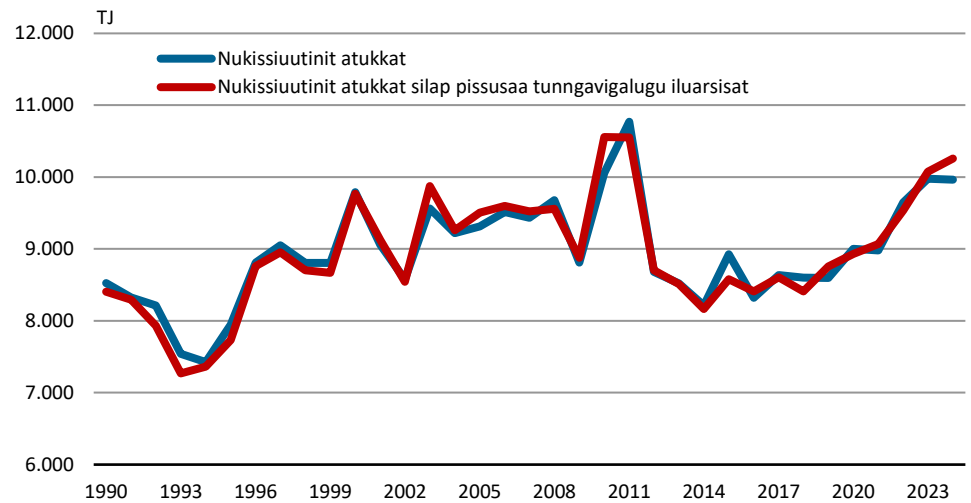
Malugiuk: Eqqakkat pinngortitamit arrortinneqarsinnaasut aamma pinngortitamit arrortinneqarsinnaanngitsut immikkoortinneqarput, arrortinneqarsinnaasut kisimik nukissiuutitut piujuartussatut naatsorsuutigineqarput. Taamaakkaluartorli "ataavartumik tunngaveqartumik nukissiaq il.il." ilanngunneqarsimapput. Eqqakkanik ikuallaaneq drivhusgassinik silaannarmik mingutsitsisarnera pissutaalluni, mingutsitsinermut pissutaasutut mingutsitsinermut nalunaarsuinnermut ilanngunneqarput.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <https://bank.stat.gl/ENN1ACT>

Ukiumi qaammatisiutit tunngavigalugit nukissiuutit atorneqartut nalunaarsorneqarsimasut tassaapput nukissiuutinit atukkat tamarmiusut. Ineriartorneq ersarinnerusumik saqqummersinniarlugu atuineq silap pissusaa tunngavigalugu iluarsisooqartarpoq ukiumi nalinginnaasumi silap qanoq issimanera eqqarsaatigalugu.

Nukissiuutinit atuineq silap pissusaa tunngavigalugu iluarseeerinnermi 2024-mi 10.257 TJ-usimavoq. 2023-mut sanilliullugu 1,8 pct.-imik qaffasinneruvoq. 1990-imut sanilliullugu nukissiuutinit atuineq silap pissusaa tunngavigalugu iluarseeerinnermi 22,0 pct.-imik qaffasinneruvoq.

Titartagaq 1. Nukissiuutinit atukkat aamma nukissiuutinit atukkat silap pissusaa tunngavigalugu iluarsisat

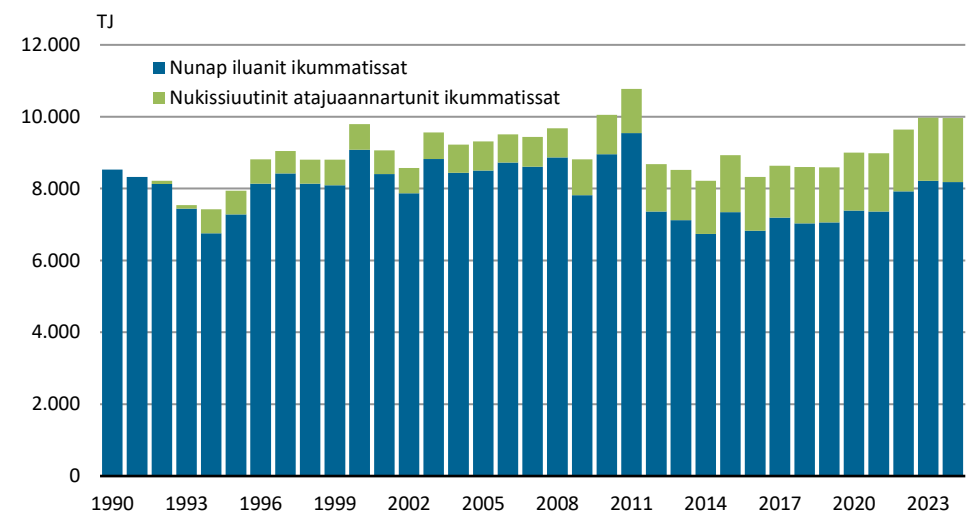

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <https://bank.stat.gl/ENN1ACT>

1990-imiilli nukissiuutinit atukkat appartarlutillu qaffattarsimapput. inuiaqati-giinni aningaasaqarnikkut pissutsit, ukiup nillersimanera kiassimaneralu, aat-sitassarsiornermi qanoq pisoqarsimanera malillugit ingerlasimavoq. Minnerun-ngitsumik imeq atorlugu nukissiuutit sunniuteqarsimapput nukissiornermi gasolia annertoorujussuarmi atorunnaarsissimmamagu.

2024-mi nukissiuutinit atuineq tamarmiusoq 1990-imut sanilliullugu 16,9 pct.-inik qaffasinneruvoq. 1990-imi nunap iluanit ikummatissanit taamaallaat atui-soqarpoq, 2024-mi nukissiuutinit atukkat tamarmiusut 17,9 pct.-ii ataavartumik tunngaveqartumik nukissiuutinit (imeq atorlugu nukissiorneq aamma eqqakk-at atorlugit nukissiorneq) pineqarput

Titartagaq 2. Nukissiuutit atorineqartut nunap iluanit ikummatissanut aamma nukissiuutinit ataavartunit assigisaannullu nukissiuutinut immikkoortillugit

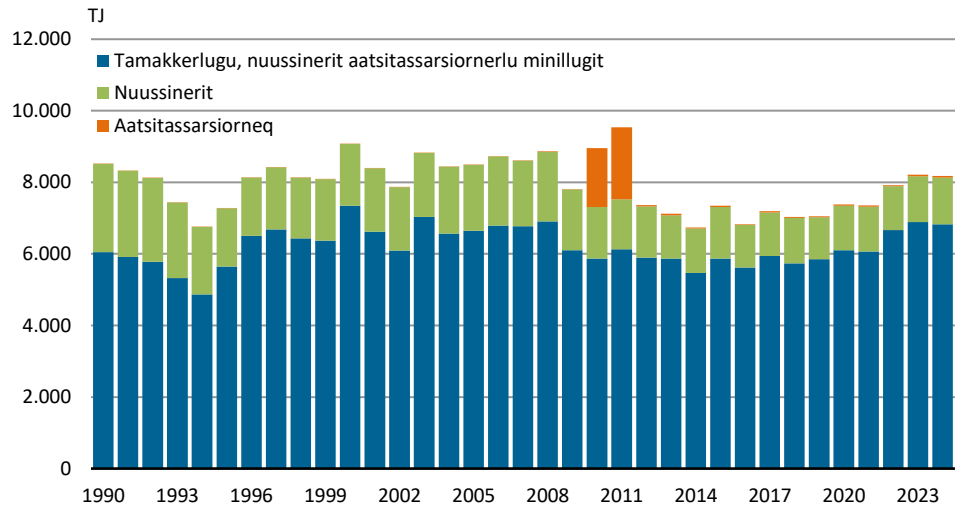

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <https://bank.stat.gl/ENN1ACT>

1989-imi eqqakkat atorlugit ataavartumik tunngaveqartumik nukissiuutit ator-neqalerput 1993-imilu imeq atorlugu nukissiorfeqalerluni. Utoqqarmiut Kangerluarsunnguani (Nuummut pilersuisumi) imeq atorlugu nukissiorfik annertusineqarnera ilutigalugu anginerusumik nukissiuutinik ataavartunik pilersuisoqalerpoq. Tasiilami, Narsami/Qaqortumi, Sisimiuni aamma Ilulissani

imeq atorlugu nukissiorfiit pilersinneqarneri ilutigalugit aamma nukissiuutinik ataavartunik pilersuineq annertusineqarpoq. Imeq atorlugu nukissiuutinik tunisassioratoqalermat, innaallagiamik aamma kissamik tunisassiornermi gasolia annertooq atorineqassarpog. 2010-mi 2011-milu Kalaallit Nunaata kitaani assigiinngitsuni pingasuni tallimanilu oliasiorneq pissutaallutik ukiuni taakkunani nunap iluani ikummatissat atorineqarnerat qaffarujussuarpoq.

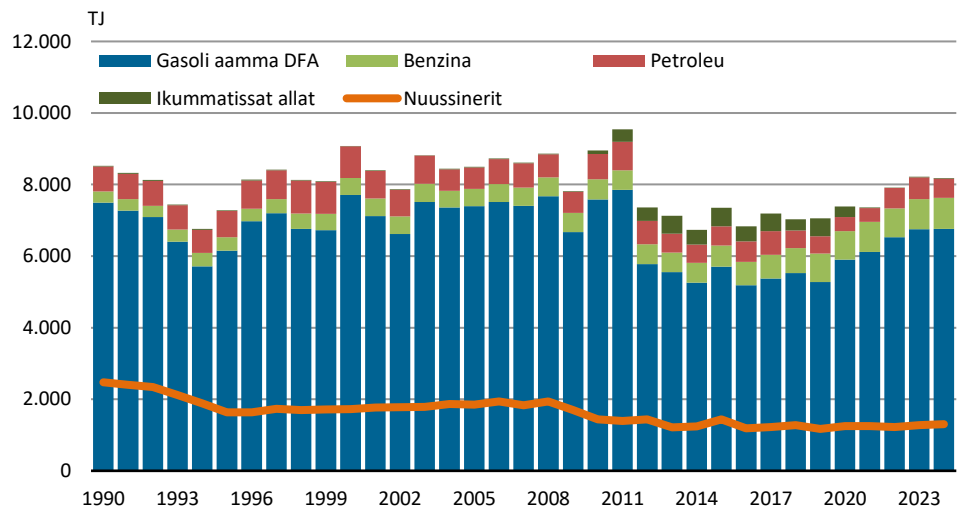
Titartagaq 3. Nunap iluanit ikummatissanik atuineq

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <https://bank.stat.gl/ENN1ACT>, aatsitassarsiorneq aamma aatsitassanik misissueqqissaarneqer tunisassiorlutik inuussutissarsiornerlu ilanngunneqarpoq.

Nunap iluanit ikummatissat tassaapput; gasolia, benzina, petroliu, Diesel Fuel Arctic (DFA-mik taaneqartartoq), flybenzin, fuelolia, spildolia aamma flaskegassi.

Titartagaq 4. Nunap iluanit ikummatissanik atuineq, suunerinut immikkoortillugit

Malugiuk: Motorbenzina aamma timmissartunut benzina benzinamut ilaapput. ikummatissat allat tassaapput fuelolia, spildolia aamma flaskegasi. Titarnermi takuneqarsinnaavoq nunap iluanit ikummatissat innaallagiamik aamma kissamik tunisassiornermi nuussinerni (konverteringssektor) atorineqartartut.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <https://bank.stat.gl/ENN1ACT>

Gasolia ikummatissanit tamanit atorineqarnerpaajuvoq. Gasoliamut ilaapput motorgasolia aamma artisk gasolia. Taakku nukissiornermi innaallagiamik aamma kissamik tunisassiornermi atorineqartartut, ukununga kissamik nuussinernut atorineqartarlutik; angerlarsimaffiit, paaqqinnittarfiit, inuussutissarsiorfiit, suliffissuit kissannissannut taakku saniatigut angallassinernut

assartuinernullu motorgasolia aamma gasolia atorneqartarput. 2024-mi gasoliamik atuineq 2,7 pct.-imik qaffassimavoq. Titartakkami 4-mi titarneq tassaavoq gasolia aamma DFA nukissiornermi atorneqartartup annertussusaat.

Benzina aalisariutitut, angallateqqaanut nunamilu angallassissutitut ingerlatitsissutitut atorqartarpoq. Flybenzina timmisartunut qulimiguulinnullu atorneqartarpoq, silaannakkut angallassinernut aamma assartuinernut.

Petroliu tassaapput jet A-1 aamma petroliu. Taakku annermik timmisartumut ikummatissatut atorneqartarput kisianni aamma kiassarnermut atorneqartarput.

DFA kiassarnermut aamma biilinit assigisaanullu ingerlatitsissutitut atorneqartarpoq. DFA Kangerlussuarmi akiginiarneqartarpoq gasoliamut taarsiullugu. Upervimmi aamma Qaanaami DFA artisk oliamik akullugu (affaa) aamma akigineqartarpoq. Taamatut akoorineq issittumut tulluarsarneruvoq, illoqarfiit avannarpasinnerpaat marluk issittumut tulluarsakkanik oliamik pisiassaqaalerput. Akoorinermili DFA gasoliatut nalunaarsorneqartarpoq. Malugiuk 2024-mi Diesel Fuel Arcticimik atuisoqarsimangitsoq.

Oliat oqimaatsut IFO-30, IFO-180 aamma HFO-380 fueloliamik taaneqartarput. Taakku ikummatissaapput kinertut, umiarsuarnut anginerusunut, kilisaatitut assigisaanullu atorneqartartut. 2020-miit Polarolip fuelolia Kalaallit Nunaannut eqqutissaarpaa. 2021-mili peqqumaatini pigisanit annikitsumik atuisoqarsimalluni, peqqumaatit saniatigut aatsitassarsiortut namminneerlutik Kalaallit Nunaannut eqqussisarsimapput annikitsumik.

Flaskigassi (LPG) suliffissuarni, sanaartornerni sanaartorfigissaanernilu aamma kiassarnermut, nerisassiornermut ingerlatitsissutitullu atorneqartarpoq. 1990-imiilli flaskegassimik atuineq appariartorusaarsimavoq.

3. Nukissiorfiit pisorta qarfinnut innaallagiamik kissamillu pilersuiner

Nukissiorfiit innaallagiamik, imermik aamma kissamik Kalaallit Nunaanni pilersuisuupput. Mittarfeqarfiilli Narsarsuarmi aamma Kangerlussuarmi pilersuineq 2022 ilanngullug ingerlappaat mittarfeqarfinnilu Qaarsumi, Kulusummi aamma Nerlerit Inaanni pilersuineq sulii ingerlappaat.

3.1 Innaallagiamik tunisassiorneq

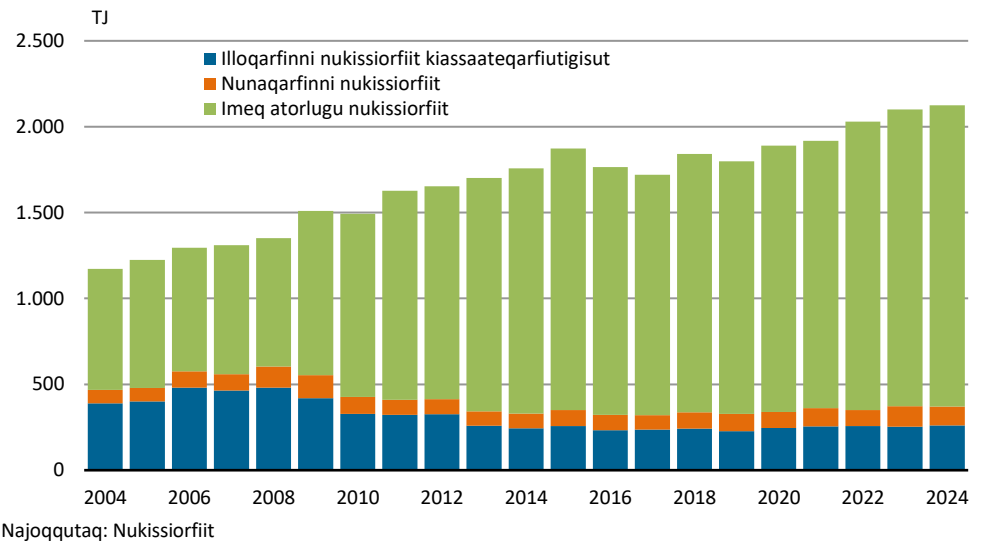
2024-mi Nukissiorfiit innaallagiamik 2.124 TJ-mik tunisassiorput. 2023-mut sannilliullugu tamanna 1,1 pct.-imik annertuneruvoq. Narsarsuarmi Kangerlussuarmilu 2023 allarnerfigalugu Nukissiorfiit innaallagiamik kiassamillu pilersuisunngorput.

Nunaqarfinni innaallagissiorfiit aamma illoqarfinni kiassaateqarfiit innaallagiamik tunisassiorput gasolia atorlugu, taamaattumillu taakku oliamik ingerlasutut naatsorsuutigineqarput.

Imeq atorlugu nukissiorfinni sapusiaq atorlugu imermik katersaq imermik nioqqutissiornermut naqitsineq angisooq atorlugu kaavittorsuinit kuutsinneqartarpoq. Kaavittorsuit, ermup sarfarneranik ingerlatinneqartut generatorinut innaallagiamik tunisassiorput atapput.

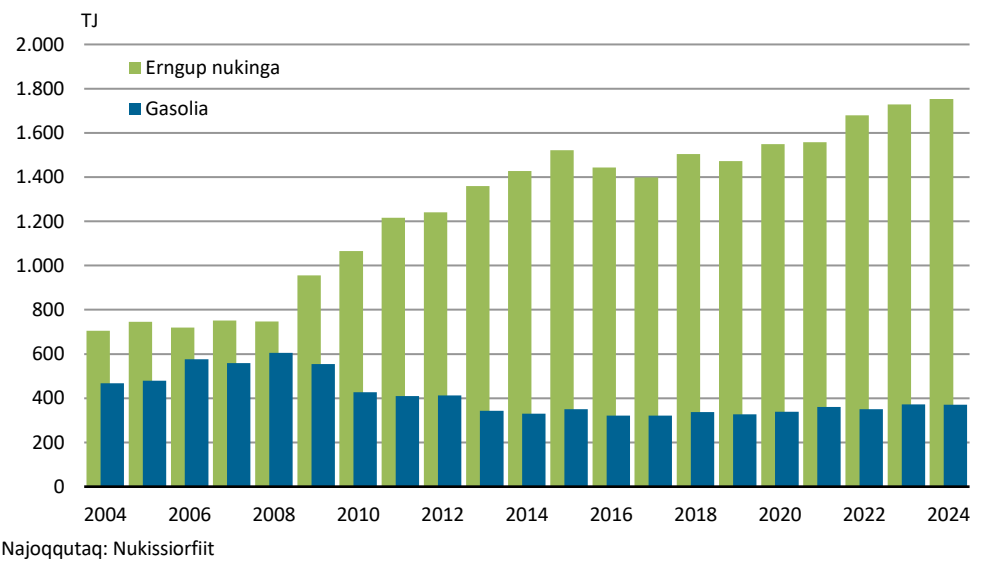
2024-mi nunaqarfinnit innaallagissiorfinni 109 TJ tunisassiarineqarpoq, illoqarfiit kiassaateqarfiini 262 TJ imermillu nukissiorfinnit 1.754 TJ tunisassiarineqarluni. 2009-miilli olia atorlugu tunisassiorneq apparartorsimavoq imeq atorlugu nukissiuutinik atuineq annertusisimanera pissutaalluni. 2008-mi Utoq-qarmiut Kangerluarsunnguani imermik nukissiuutip allineqarnerata kingorna imermik nukissiorneq annertusivoq aamma 2010-mi Sisimiuni 2012-imilu Ilulissani nutaanik imeq atorlugu nukissiorfeqalernera, oliamik atuinerup annikillineranut pissutaaqataapput.

Titartagaq 5. Innaallagiamik tunisassiorneq, tunisassiornermi ator neqartunut immikkoortillugit

2024-mi innaallagiamik tunisassiornerup 17,5 pct.-ia, 371 TJ, gasolia atorlugu tunisassiarineqarsimavoq. Imeq atorlugu innaallagiamik tunisassiorneq tunisassiornerup 82,5 pct.-ianik annertussuseqarpoq. 2023-mi imeq atorlugu innaallagiamik 1.754 TJ-usimavoq, 2023-mut sanilliullugu 1,4 pct.-imik annertunerusimalluni.

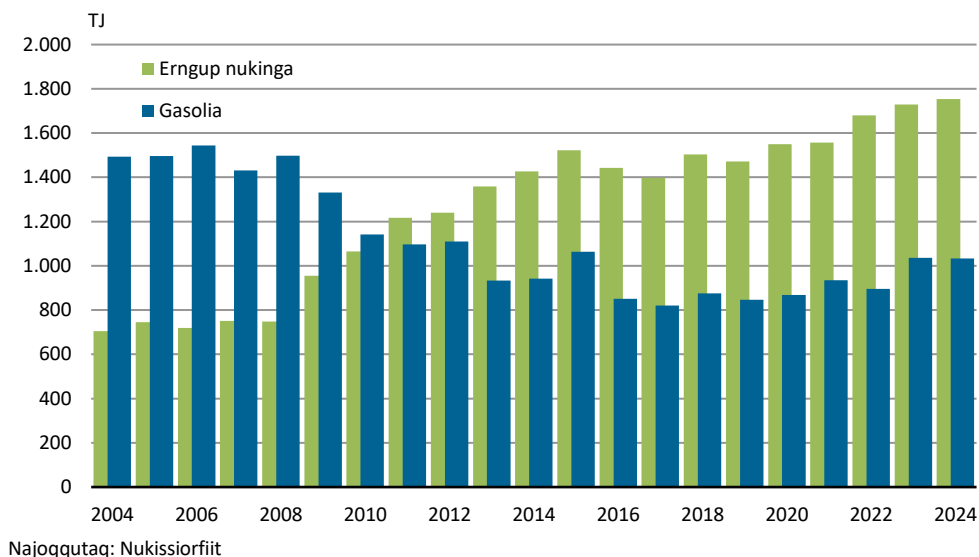
Titartagaq 6. Innaallagiamik tunisassiorneq, ikummatissanut ator neqartunut immikkoortillugit

1990-ikkut aallartinneranni innaallagiamik tunisassiornermik gasolia atornerpaajusimavoq. 1993-imi imeq atorlugu nukissiuuteqalernissaa tikillugu 100 pct.-imik gasolia atorlugu Nukissiorfiit innaallagiamik tunisassiornermik simapput.

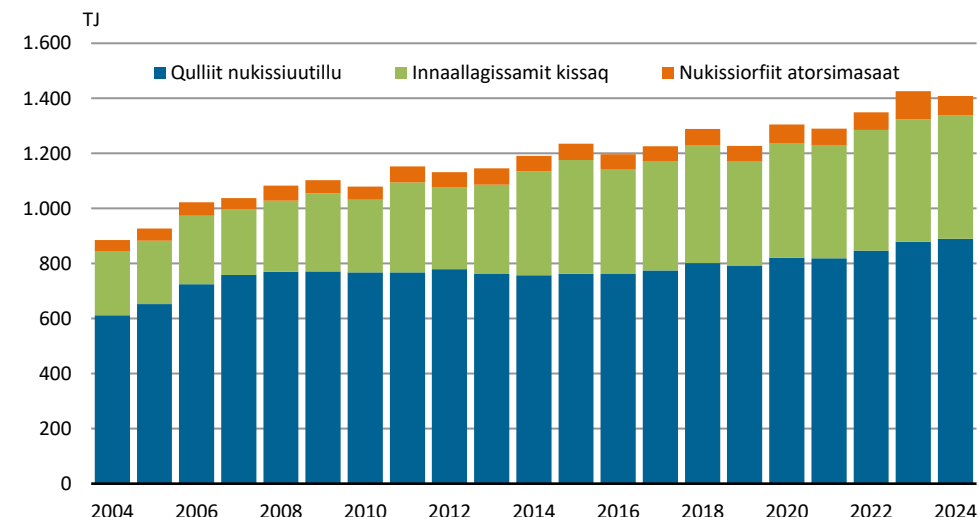
Imeq atorlugu nukissiuuteqalernerup kingorna imeq atorlugu innaallagiamik annertusiartuinnarsimavoq, tassunga tunngatillugu titartagaq 7 takuuk. 2024-mi ikummatissanik atuinnermit Nukissiorfiit innaallagiamik imeq atorlugu tunisassiornerat 62,9 pct.-iusimavoq.

Titartagaq 7. Innaallagiamik pilersuinnermut ikummatissanik atuineq

2024-mi Nukissiorfiit innaallagiamik qullernut, nukissiuutitut aamma kissamut sarfatortunut, namminerlu nukissiornerminnut atugaat ilanngullugu innaallagiamik 1.408 TJ-usimavoq. Taakkunannga Nukissiorfiit atorsimasaat 71 TJ-uvoq, 889 TJ qullernut aamma nukissiuutitut atuisunut ingerlasimalluni. Innaallagiamik atorlugu kissamut atornerqarsimasoq tamakkerlugu 448 TJ-uvoq, taakkunannga innaallagiatortumut kissamut qaminneqarsinnaasumut 242 TJ aamma kiassarnermut innaallagiatortumut ataavartumut 207 TJ atornerqarsimapput.

Titartagaq 8. Nukissiorfiit innaallagiamik tunisaat namminneq atorsimasaat ilanngullugu

Nukissiorfiit innaallagiamik tunisassiaanut paasissutissat tabel 2-mi takuneqarsinnaapput. Tassani takuneqarsinnaasut ilagivaat; ikummatissat atorineqarnerat, Nukissiorfiit tunisassiornermut namminneerlutik atugaat allallu.

Tabel 2. Nukissiorfiit innaallagialiornerat aamma innaallagiamik pilersuinerat

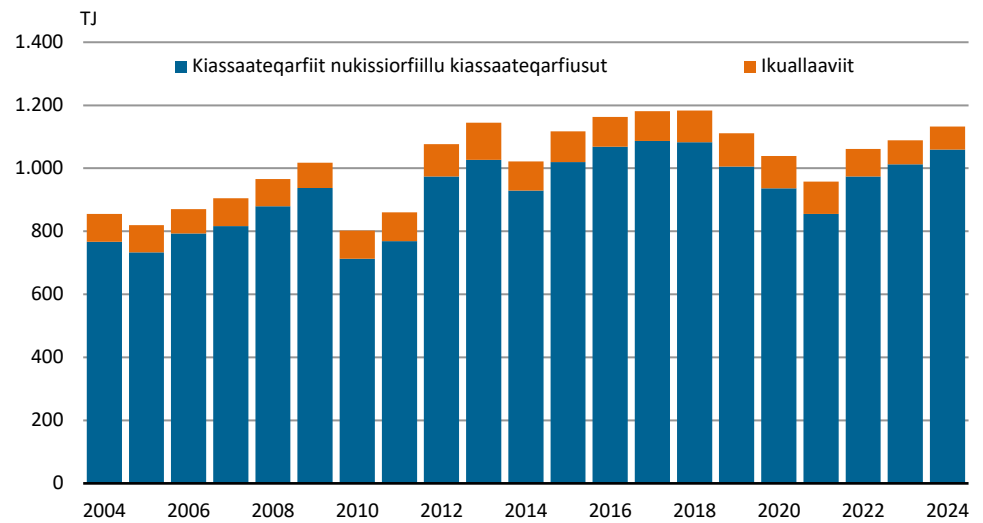
	2020	2021	2022	2023	2024
	TJ				
Innaallagiamik pilersuinerat ikummatissanik atuineq					
Ikummatissanik atuineq katillugu	2.418	2.492	2.576	2.765	2.787
Gasolia	868	935	896	1.035	1.033
Imermit nukissiorneq	1.550	1.557	1.680	1.729	1.754
Innaallagiamik tunisassiorneq, ikummatissanut atorineqartunut immikkoortillugit					
Innaallagiamik tunisassiorneq tamakkerlugu (brutto)	1.889	1.918	2.030	2.101	2.124
Gasolia	339	361	350	372	371
Imermit nukissiorneq	1.550	1.557	1.680	1.729	1.754
Innaallagiamik tunisassiorneq, pilersuivinnut immikkoortillugit					
Innaallagiamik tunisassiorneq tamakkerlugu (brutto)	1.889	1.918	2.030	2.101	2.124
Nunaqarfinni innaallagissiorfiit	94	106	94	119	109
Illoqarfinni kissamik pilersuviit	245	255	257	253	262
Imermik nukissiorfeqarneq	1.550	1.557	1.680	1.729	1.754
Nukissiuutiliornermi atuineq	68	60	64	102	71
Nunaqarfinni innaallagissiorfiit	17	15	14	17	17
Illoqarfinni nukissiorfiit kiassaateqarfiusut	51	45	50	85	54
Innaallagiamik tunisassiorneq tamakkerlugu (netto)	1.822	1.859	1.966	1.999	2.053
Nuussinermi atuineq ¹	362	486	317	250	458
Siaruarterinermit il.il. aannaasat ²	222	143	364	425	258
Innaallagiamik atuineq	1.238	1.230	1.285	1.324	1.338
Nukissiorfiit nioqqutaat tamakkerlugit namminneq atugaat ilanngullugit	1.305	1.290	1.349	1.426	1.408
Namminneq atugaat	68	60	64	102	71
Qullernut nukissiuutiniillu nioqqutaat	821	819	847	879	889
Innaallagialu atorlugu nioqqutaat	417	411	439	445	448

Nassuiaat: 1) ungasianit kissamik tunisassiornermi innaallagiamik imermit nukissiuutinerisut atuineq. 2) Tunisassiornerup aamma atuinerup annertussusaata assigiinngissutaa.
Najoqqutaq: Nukissiorfiit

3.2 Ungasianit kiassarnermik tunisassiorneq

Ungasianit kissaq imermit kissartumut aqut ruujori oqorsarluagaq atorlugu siaruarterneqartarpoq. Ungasianit kissaq kiassaateqarfinniit, nukissiorfinniit kiassaateqarfiusuniit imalluunniit eqqakkanit ikualaavinniit tunisassiarineqartarpoq. 2024-mi kissamik tunisassiorneq tamarmiisoq 1.132 TJ-usimavoq, 2023-mut sanilliullugu 4,0 pct.-imik annertusisimalluni. 2004-mut sanilliullugu ungasianit kiassarnermik tunisassiorneq 32,3 pct.-imik annertusisimavoq.

Titartagaq 9. Ungasianit kiassarnermik tunisassiorneq, pilersuiffiusunut immikkoortillugit

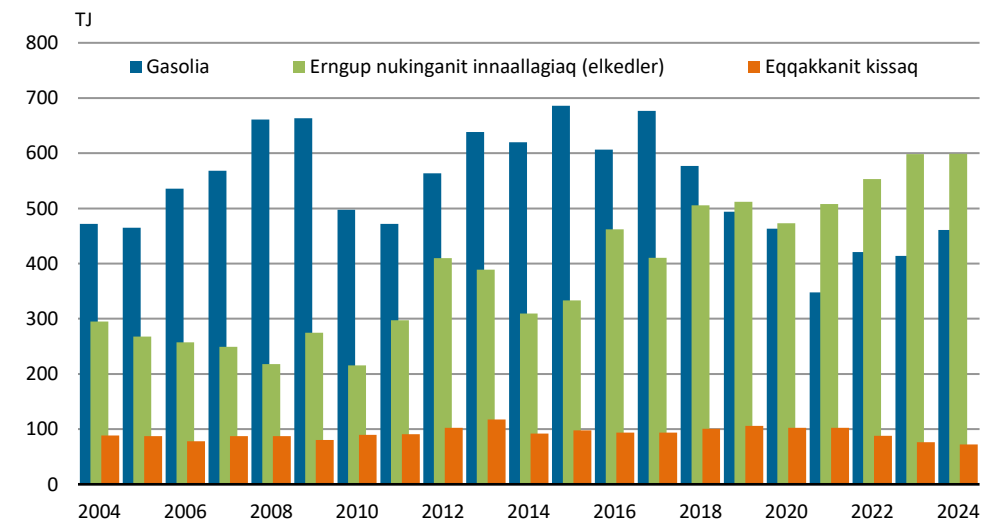

Malugiuk: Ungasianit kissamik tunisassiorneq oliamik kiassaateqarfinnut aamma kissamik nukissiorfinnut, innaallagissiorfinnit sinnikunit, eqqakkanit aamma ikuallaavinnut kiassarnermut atuiiffiusarpoq. Taakku saniatigut imeq atorlugu nukissiorfinnut elektrokedlinut oliamik atuisoqartarpoq. 2004-miit 2008-mut Nukissiorfinnit ungasissumit kissamik tunisassiorneq pillugu paasissutissanik amigartunik pissarsisimaneq pissutigalugu missingersuusiortoqarpoq 16-18 pct.-imik annaasaqartarneq tunngavigalugu suliarineqartumik, 2009-miit 2013-imut taamatut annaasaqartoqarsimanera tunngavigineqarluni.

Ungasianit kissamik tunisassiorneq annerpaaq 2024-mi 1.060 TJ-ulluni nukissiorfinnit kiassaateqarfiusunit pisimavoq, kissamik tunisassiornerup 93,6 pct.-erisimallugu. Sinneruttut 6,4 pct.-iusut kisitsisinngorlugit 72 TJ-sut ikuallaavinniit tunisassiarineqarsimapput.

2024-mi ungasianit kissamik tunisassiornermi 461 Tj-usunit ikummatissanit atorineqartunit kiassaateqarfinnit aamma nukissiorfinnit kiassaateqarfiusunit gasolia atorlugu pisimapput. 72 TJ eqqakkanik ikuallaavinniit ungasianiit kissamik pilersuinermeerpoq. Imermillu nukissiuutit 599 TJ-mik annertussuseqartumik ungasianiit kissamik tunisassiorsimallutik.

Titartagaq 10. Ungasianit kiassarnermik tunisassiorneq, ikummatissanut atorineqartunut immikkoortillugit

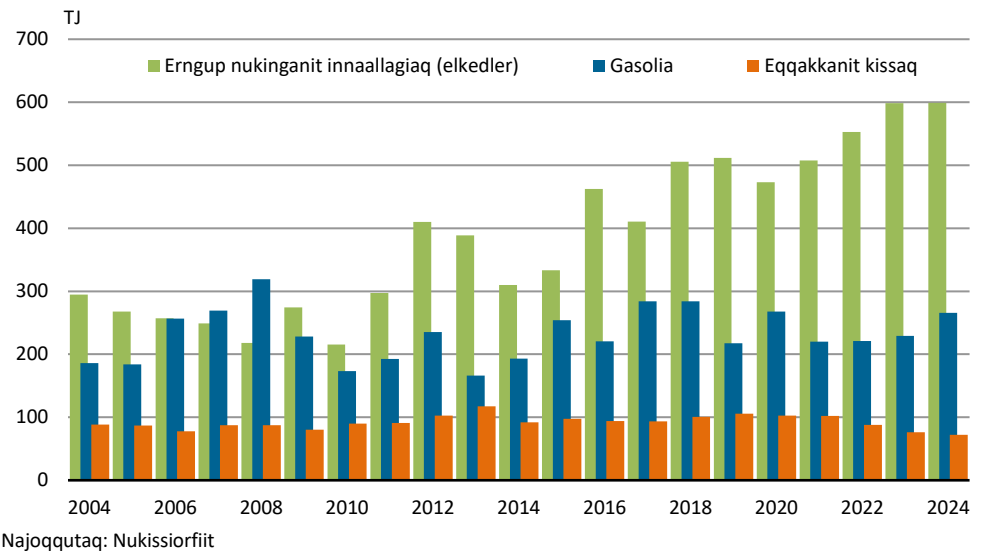

Najoqqutaq: Nukissiorfiit

2024-mi Nukissiorfiit ungasianiit kissamik 1.132 TJ-mik tunisassiorsimapput. Ungasianit kissaq tunisassiariniarlugu atortunut 937 TJ atorneqarsimapput. Tunisassiap inerneranit tunisassiornermi atortukkat mikinerusinnaapput. Ungasianit kiassanermut, innaallagiamik tunisassiornermi kissaq sinneqartoortut, atorneqartarneranut tamanna pissutaavoq.

Silami kissaq apeqqutaatillugu ungasianit kissaq atorneqartarpoq. Eqqakkat atorlugit kissaq tunisassiarineqartoq aallaakkaalluni 85-110 TJ-uvoq, kommunillu ikuallaaviinit kissaq Nukissiorfinnit tiguneqartarluni. Olia aamma imeq atorlugu tunisassiaq ukiumiit ukiumut allanngorarnerusarpoq, tamanna titartakkami 11-mi takuneqarsinnaavoq.

Titartagaq 11. Ungasianit kiassarnermik tunisassiornermi ikummatissanik atuineq

Imeq atorlugu nukissiuutinit ungasianit kissamik pilersuineq taamaallaat imeq atorlugu illoqarfinni innaallagissiorfeqartunit pissarsiarineqartarpoq ukunani; Qaqortoq, Nuuk, Sisimiut aamma Ilulissat, innaallagiarli imeq atorlugu nukissiorfinnit pissarsiarineqarsinnaasoq, kissamut pilersuinermit apeqqutaasarpoq. Piffissap ilaanni imermit nukissiuutit annikillisinnaasarput, taamaaligaan-gatalu ungasianit kissaq olia atorlugu pilersuisoqalertarpoq. Sumiiffinni allani ungasianit kissamik tunisassiorneq taamaallaat nunap iluanit ikummatissanit, eqqakkat imaluunniit gasolia atorlugu pisarpoq. Nukissiorfiit Narsami aamma Tasiilami imeq atorlugu nukissiorfeqartuni, ungasianiit kissamik imeq atorlugu nukissiorfinneersunit akigisaqarneq ajorput.

Nukissiorfiit ungasianiit kissamik tunisassiornerat, ikummatissanik atuineq, ikummatissat tunisassiornermi atorneqartut allallu tabelimi 3-mi takuneqarsinnaapput.

Tabel 3. Nukissiorfiit ungasianit kiassarnermik pilersuiner

	2020	2021	2022	2023	2024
	TJ				
Ungasianit kiassarnermik pilersuinermit ikummatissanik atuineq					
Ikummatissanik atuineq katillugu	844	830	862	904	937
Gasolia	268	220	221	229	266
Kissaq eqqakkanit pisoq	103	102	88	76	72
Imermit nukissiorneq	473	508	553	598	599
Ungasianit kiassarnermik pilersuinermit ikummatissanut atorneqartunut agguarlugit					
Tunisassiorneq tamakkerlugu (brutto)	1.039	958	1.061	1.089	1.132
Gasolia	463	348	421	414	461
Eqqakkat ikuallanneranniit kissaq	103	102	88	76	72
Imermit nukissiorneq	473	508	553	598	599
Ungasianiit kissamik tunisassiorneq pilersuivinnut immikkoortillugit					
Tunisassiorneq tamakkerlugu (brutto)	1.039	958	1.061	1.089	1.132
Illoqarfinni kissamik pilersuviit	936	856	974	1.012	1.060
Ikuallaaviit	103	102	88	76	72
Nukissiuutiliornermi atuineq	6	5	6	5	6
Tunisassiorneq tamakkerlugu (netto)	1.033	952	1.056	1.083	1.127
Siaruarterinermi il.il. aannaasat ¹	241	210	242	253	269
Nuna tamakkerlugu ungasianiit kissamik atuineq	792	742	814	830	857
Nukissiorfiit nioqqutaat tamakkerlugit					
namminneq atugaat ilanngullugit.	798	747	820	836	863
Nukissiorfiit namminneq atugaat	6	5	6	5	6
Ungasianit kissatut atorneqartussaq	792	742	814	830	857

Nassuiaat: 1) tunisassiornermi ilanngaattissat ilanngaatigereerlugit aamma atuineri assigiinngissut
 Najoqqutaq: Nukissiorfiit

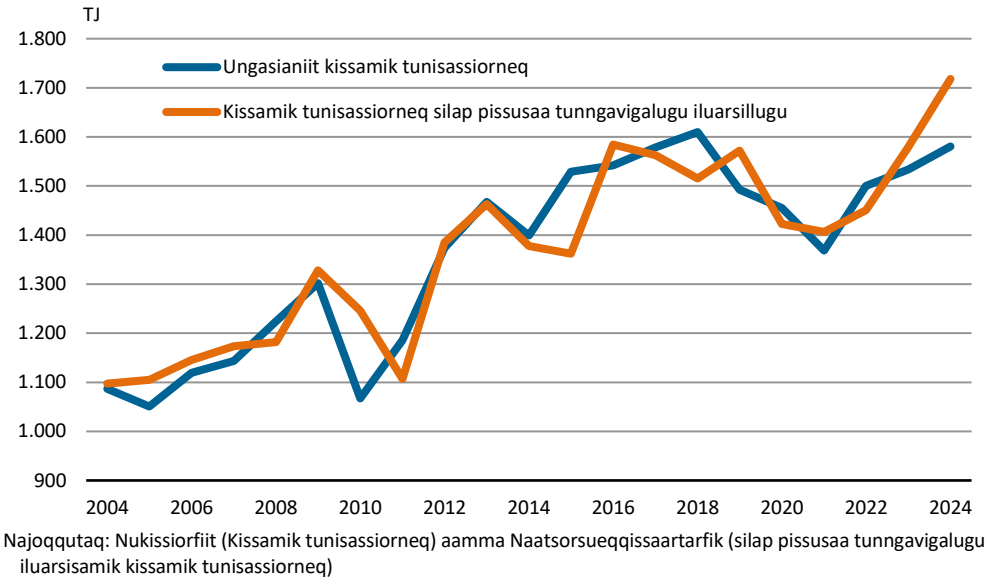
3.3. Pisortaqarfinnut kissamik tunisassiorneq tamakkerlugu

Nukissiorfinnit pisortatigoortumik kissamik pilersuineq ungasianit kissamik aamma innaallagialu atorlugu kissamik pilersuineruq. Taamaattumik kapitali una naggaserniartarput pisortatigoortumik innaallagiamik aamma kissamik Nukissiorfimmit tunisinermik. Tunisat tassaapput ungasianit kissaq aamma innaallagialu atorlugu kissaq. Kissamik tunisassiorneq tamakkerlugu aamma silap pissusaa tunngavigalugu ukiumut silamut nalinginnaasumut atuiffiusumi iluarsisutit ilanngunneqarputtaaq.

Ukiumi silap kissarnera apeqqutaalluni kissaq pisariaqartinneqartarpoq, taamatullu tunisassiorneq silap pissusaanit aalajangerneqartarluni. Nalinginnaasumik sila kiassimatillugu annikinnerusumik kissamik tunisassiorortoqartarpoq, ukiumi sila nillersimatillugu annertunerusumik kissamik tunisassiorortoqartarpoq. Nukissiorfiit ungasianit aamma innaallagialu atorlugu kissamik tunisassiorartarput. Kissaq tunisassiarineqartoq marlunnut immikkoortinneqartarpoq ukununga: kiassarneq innaallagiatortoq ataavartoq aamma kiassarneq innaallagiatortoq qaminneqarsinnaasoq. Kiassarnermi innaallagiatortumi ataavartumi Nukissiorfiit kiassanissamik pisusaatitaaffeqarput, kiassarnermi innaallagiatortumi qaminneqarsinnaasumi kissamik pilersuinerup unittoornerani nammineq kiassarsinnaanermik periarfissaqartut.

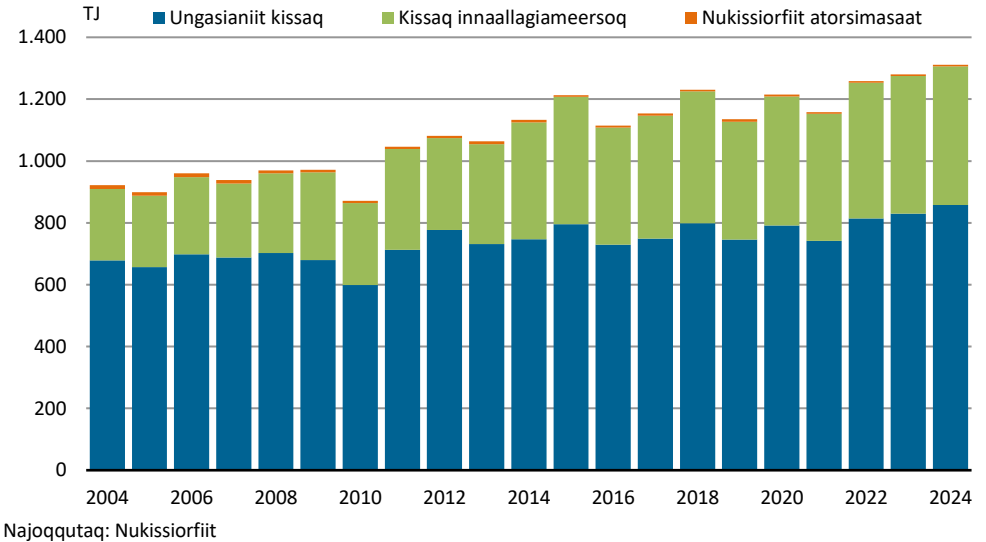
Titartakkami ataaniittumi takuneqarsinnaavoq Nukissiorfiit kissamik tunisassiornerat tamakkiisoq aamma silap pissusaa tunngavigalugu iluarsakkamik kissamik tunisassiorneq.

Titartagaq 12. Kissamik tunisassiorneq aamma silap pissusaa tunngavigalugu iluarsisamik kissamik tunisassiorneq

2024-mi ungasianit aamma innaallagialaq atorlugu kissaq tunisaat 1.311 TJ-uvoq, tassunga ilaapput Nukissiorfiit namminneerlutik atugaat. Nukissiorfiit namminneerlutik 6 TJ atorsimavaat, 857 TJ-llu kissaq ungasianeersoq atuisunut ingerlatinneqarsimavoq. Innaallagialaq atorlugu kissaq 448 TJ-usimavoq, 242 TJ kiasarnermut innaallagiatortumut qaminneqarsinnaasumut atorneqarsimasoq 207 TJ kiassarnermut innaallagiatortumut ataavartumut atorneqarsimavoq.

Titartagaq 13. Nukissiorfiit kissamik tunisinerat, namminneerlutik atorsimasaat ilanngullugu

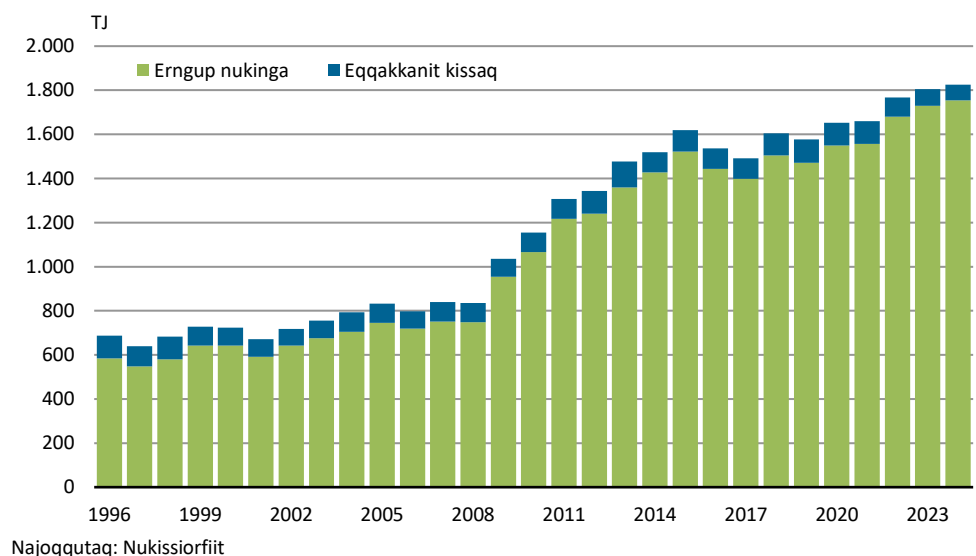
4. Nukissiuutini pingaarnernik tunisassiorneq

Nukissiuutini pingaarnernik tunisassiorneq tassaavoq r  olianik, naturgassinik, atajuartussanik nukissiuutini aamma arrotinneqarsinnaanngitsunik eqqakkanik pii  aneq. Maanna Kalaallit Nunaanni taamaallaat atajuartussanik nukissiuutini pingaarnernik, imeq atorlugu nukissiuutini, seqernup qinngornerinit aamma eqqakkanik annermik arrotinneqarsinnaanngitsunit ikuallanneranniit kissamik tunisassiorneq.

1989-imi Nuummi eqqakkat ikuallanneqartalerput eqqakkat ikuallanneranniit kissaq atorneqartalerneq siunertarineqarluni. Maanna kissaq eqqakkanik ikuallaavinneersaq Qaqortumi, Nuummi, Maniitsumi, Sisimiuni aamma Ilulissani atorneqartalerneq. Eqqakkat ikuallanneranniit kissaq Nukissiorfinnit pisarineqartarpoq, ungasianiillu kissaq kissap aqputaa atorlugu siaruarneqartarluni.

Seqernup qinngorneri nukissiuutit inuit namminneq atortarpaat. Taakkunanit innaallagiar sinneqartoorut Nukissiorfinnit pisarineqartarpoq, pilersuinnik aqput atorlugu. 2024-mi seqernup qinngorneri nukissiuutit nukissiuutini 0,1 pct.-init annikinnerusimavoq.

Titartagaq 14. Nukissiuutini pingaarnernik tunisassiorneq

2024-mi pingaarnernik nukissiuutini pilersuineq 1.826 TJ-uvooq, 2023-mi 1.805 TJ-ulluni 1,1 pct.-inik annertunerusimasoq.

2024-mi pingaarnernik nukissiuutini pilersuinerup 4 pct.-ii, kisitsisinngorlugit 72 TJ, eqqakkat ikuallanneranit kissamik tunisassiarineqarsimapput. Nukissiuutini paasissutissani Nukissiorfiit kommunit ikuaallaviini kissap pisarisimasaat ilanngunneqarpoq.

2024-mi nukissiuutini atajuartussanik imeq atorlugu nukissiuutini 1.754 TJ pingaarnernik nukissiuutit 96 pct.-iannik tunisassiorneqarsimavoq. Taakkunanit Kalaallit Nunaanni imeq atorlugu nukissiuutit annersaanit Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanniit 1.065 TJ tunisassiarineqarsimavoq, Tasiilami 23 TJ, Qorlortorsuarmi 127 TJ, Sisimiuni 217 TJ aamma Ilulissani 321 TJ tunisassiorsimasut.

Nukissiuutinin pingaarnernik tunisassiorneq 1993-imiilli annertusiartorsimavoq, taamani Kalaallit Nunaanni imeq atorlugu nukissiuutit annersaat Utoqqarmiut Kangerluarsunnguaneersoq atuutsilersinneqarpoq. 2004-mi decembarimi Tasiilami imeq atorlugu nukissiorfik atulerpoq, Kujataanilu Qorlortorsuarmi nukissiorfik 2007-imi atulerluni. Qorlortorsuarmi imeq atorlugu nukissiorfimmit illoqarfiit Qaqortoq aamma Narsaq pilersorneqarput, taanna siulersaalluni illoqarfik qaninneq kisiat pilersunngilaa. Sisimiuni imeq atorlugu nukissiorfik 2010-mi apriliimi sisamaatut atulerpoq. Imeq atorlugu nukissiorfiit tallimaat Ilulissaniittoq 2012-imi atulerpoq pisortatigoortumillu ateqqaarfissiorneqarluni 2013-imi septembarimi.

Atajuartussamik nukissiuutit allat nukissiuutini atuinnermi annikkalkuurtut, isorliunerusuniittunut sunniuteqarluarput. Taakku tassaapput anorisaateeqqaat, imeq atorlugu nukissiorfeeqqaat, seqernup qinngorneranik nukissiorfiit aamma aalisakkat orsuinik nukissiorfiit. Taakku sulit nukissiuutitut paasisutissanut ilanngunneqanngillat.

Nukissiuutit pingaarnernit tunisassiarineqarnerisa annertusiartornera malillugu namminut pilersorneq annertusiartorpoq, taamaasillunilu Kalaallit Nunaanni oliamik pisariaqartitsineq annikilliarlorluni.

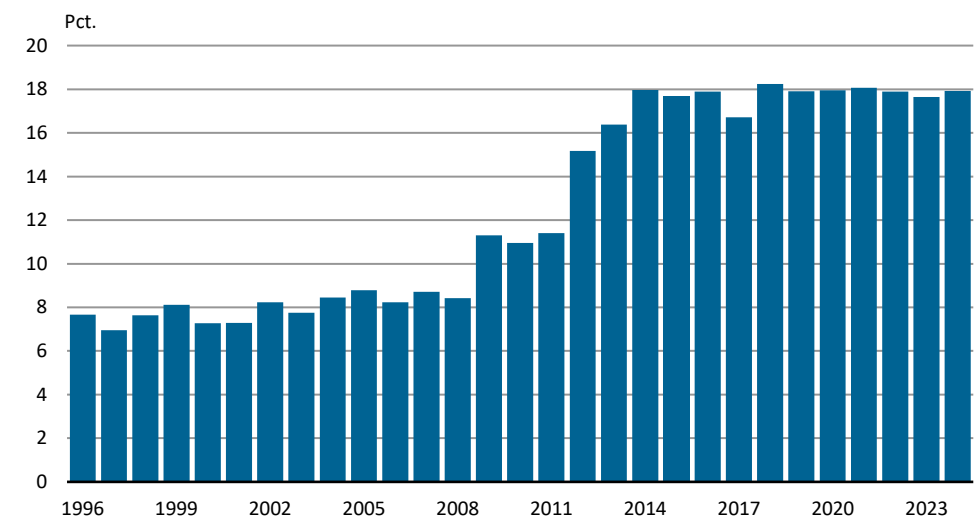
4.1 Imminut pilersorneq

Imminut pilersornerup annertussusaa tassaapput nukissiuutit pingaarnertit nukissiuutinit atukkanut tamarmiusunut sanilliunneri.

1996-mi imminut pilersorneq 7,7 pct.-iusimavoq. Titartakkami ataaniittumi takuneqarsinnaavoq 2009-mi imminut pilersorneq annertusingaatsiarsimasoq, 2008-mi Utoqqarmiut Kangerluarsunnguani nukissiuutit annertusingaatsiarsimasoq, tamannalu takuneqarsinnaavoq 2009-mi tunisassiornerup annertusingaatsiarsimasoq. 2009-mi nammineq pilersorneq 11,3 pct.-imut qaffappoq.

2024-p tungaanut imminut pilersorneq 16,5 pct.-ip aamma 18 pct.-ip akornanni nikerarsimavoq. 2024-mi imminut pilersorneq 17,9 pct.-iuvoq

Titartagaq 15. Imminut pilersornerup annertussusaa

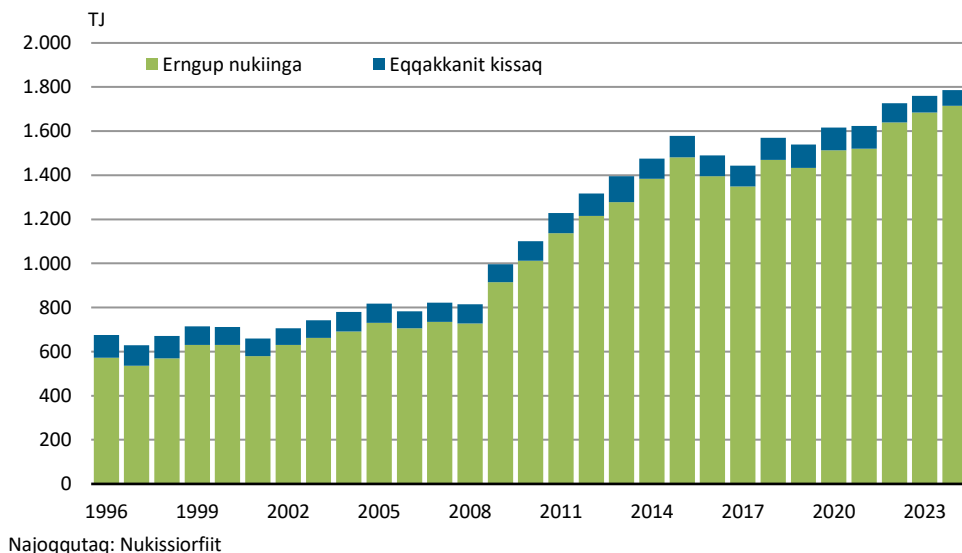

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <https://bank.stat.gl/ENN6KEY>

5. Ataavartumik tunngaveqartumik nukissiaq il.il.

Ataavartumik tunngaveqartumik nukissianik atuineq 1990-ikkut aallartinne-ranniit annertusisimaqaaq. 2024-mi ataavartumik tunngaveqartumik nukissa-nik atuineq 1.787 TJ-voq, ukiup siulianut sanilliullugu 1,5 pct.-imik annertu-nerulluni. 1996-imi ataavartumik tunngaveqartumik nukissiaq atorineqartoq tamarmiusoq 675 TJ-voq.

Titartagaq 16. Ataavartumik tunngaveqartumik nukissiamik allanillu atuineq

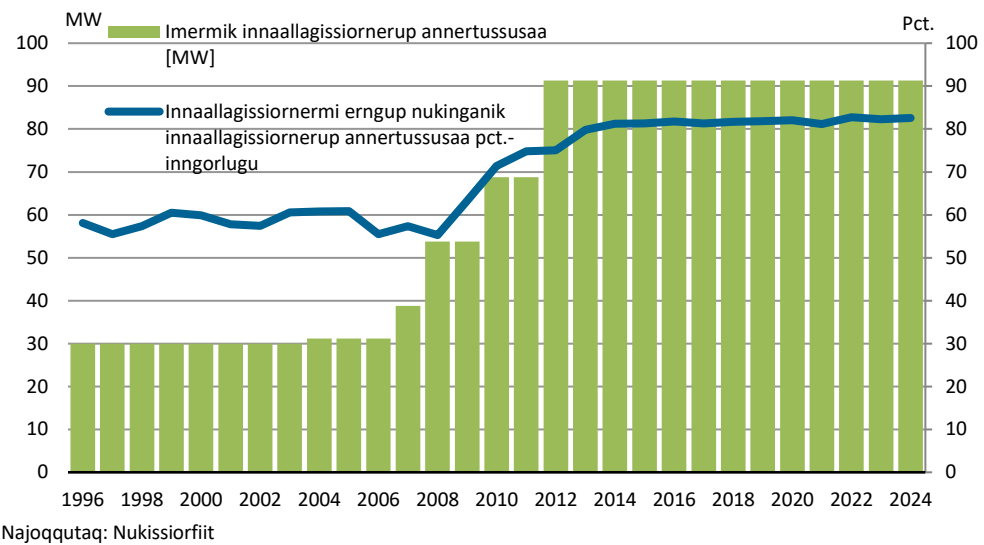

Imeq atorlugu nukissiuutit annertusinerat pissutaalluni Kalaallit Nunaata CO₂-mik mingutsitsinera annikillivoq. Immikkoortumi uani eqqakkat ataavartumik tunngaveqartumik nukissiuutinut ilaapput, kisianni erseqqissaassutigineqas-saaq arrotinneqarsinnaasut CO₂-mik mingutsitsinngitsutut naatsorsuussaasut. Eqqakkat arrotinneqarsinnaanngitsut lattergassimik aamma metanimik CO₂-mik mingutsitsisarput. Taakku pissutaallutik mingutsitsisutut nalilerneqarput, immikkoortoq tassunga tunngasoq takuuk.

2024-mi innaallagiap tunisassiarineqartup 82,5 pct.-ia imeq atorlugu nukissiuu-tinit tunisassiaavoq, 2023-mi 82,3 pct.-iusoq 1996-imilu 58,1 pct.-iusimasoq.

2012-imiilli imermit nukissiuuteqarnerup annertussusia 91,3 MW-eriusimavoq 2010-mi 68,8 MW-iusoq 2005-imilu 31,2 MW-iulluni. 2005-ip tungaanut taa-maallaat Utoqqarmiut Kangerluarsunnguani imeq atorlugu nukissiuuteqarpoq, 2008-mi allineqarnissami tungaanut 30 MW-imik nukissiortarsimalluni, tas-sunga tunngatillugu tabel 4 takuuk.

Titartagaq 17. Imermit nukissiuuteqarnerup annertussusia aamma imermit nukissiuutinit innaallagissiornerup annertussusia

Imeq atorlugu nukissiuutit annertussusaat aamma tunisassiaat immikkoorput. Sila apeqqutaalluni erngup annertussusia tunisassiornermut sunniuttarmat, Piffissap ilaani sialuit aamma imeq ikerarsinnaasarmat. Nukissiuutit anner-tunerusumik pilersuineri ukiup tulliani aatsaat takuneqarsinnaalertarput. Utoq-qarmiut Kangerluarsunnguani 2008-mi allineqarnerani tamanna takuneqarsin-naavoq. 2008-imi juunimi kaavittorsuit pingajuata suliarineqarnerani unitsin-neqarallartariaqarsimanera pissutaalluni 2007-imut naleqqiullugu annikinne-rusumik tunisassior-toqarsimasoq takuneqarsinnaavoq.

Tabel 4. Imermit nukissiorneq – sanaartorneq aamma tunisassiorneq

		Atorneqale- Nukissiuu- reersoq tinit atuisut	1996	2001	2006	2011	2012
			MW				
Imerkik nukissiornermut atortut tamakkerlugit	-	-	30,0	30,0	31,2	68,8	91,3
Utoqqarmiut			30,0	30,0	30,0	45,0	45,0
Kangerluarsunnguut	1993	Nuuk					
Tasiilaq	2004	Tasiilaq	-	-	1,2	1,2	1,2
Qorlortorsuaq ...	2007	Qaqortoq, Narsaq		-	-	7,6	7,6
Sisimiut	2010	Sisimiut	-	-	-	15,0	15,0
Ilulissat	2012	Ilulissat	-	-	-	-	22,5

Malugiuk: Imeq atorlugu nukissiorfik Utoqqarmiut Kangerluarsunnguaniittoq 2008-mi annertusineqarpoq.
Najoqqutaq: Nukissiorfiit

Saqqummersitami uani, ataavartumik tunngaveqartumik nukissiaq, Nukissior-finnit innaallagiamik aamma kissamik atuinerupput.

6. Nukissiuutinit atuneq tamakkerlugu

Kapitalimi uani nukissiuutinit atuneq tamakkerlugu sammeneqarpoq. Siullermik tamakkiisoq isigalugu sammeneqassaaq tulluuttullu suliaqarfiit ataasiakkaat tassaasut; angallassineq assartuinerlu, inuussutissarsiutit tunisassiortut, niuermik aamma kiffartuussinermik inuussutissarsiorut aamma angerlarsimaaffit sammeneqassallutik.

Nukissiuutinit atuneq tamakkerlugu atuisut, tassaasut namminersortut aamma pisortaqarfiit inuussutissarsiortut angerlarsimaaffiillu pineqarput. Nukissiuutit tunisassiornermut kiffartuussinernullu, ininik kiassaanernut, qullernut, ator-tunut allanut aamma assartuinerlut angallassinernullu atorneqartarput. Nukissiuutitut atuagassaanngitsut ass. tarngutit, saliinnermut atorlut aamma aqqu-sinniornermut qaliarsualersuinnermullu atorneqartartoq bitumen taakkununga aamma ilanngunneqarput.

Nukissiuutiliornermi, suliarinninnermi nuussinermilu nukissiuutit atorneqartut nukissiuutinit atuinerni tamakkiinnerlut ilanngunneqanngillat. Nukissiuutit assartuinnerlut angallassinernullu atorneqartut tamarmik immikkut angallassinernut assartuinnermullu ilanngunneqarput. Taamaattumik inuussutissarsiutitut aamma angerlarsimaaffinnut angallassineq assartuinerlu ilanngunneqanngillat.

Tabel 5. Nukissiuutinit atuineq tamakkerlugu nukissiuutinit atuiffiusunullu immikkoortillugu

	2020	2021	2022	2023	2024
	TJ				
Nukissiuutinit atuineq tamarmiusoq ...	8.234	8.146	8.894	9.213	9.214
Motorbenzin	796	834	810	839	866
DFA	70	84	67	70	-
Gasolia	4.594	4.794	5.245	5.416	5.462
Petroliu	399	389	571	612	542
Flybenzin	0	1	2	1	1
Fuelolia	279	4	-	-	0
LPG	3	3	3	3	3
Innaallagialq	821	819	847	879	889
Ungasianit kiassarneq	1.208	1.153	1.253	1.275	1.305
Allat	64	65	97	117	145
Fordelt på anvendelser					
Nukissiuutinit atuineq tamarmiusoq ..	8.234	8.146	8.894	9.213	9.214
Nukissiuutitut atugassaanngitsoq	64	65	97	117	145
Angallassineq aamma assartuineq tamakkerlugu	1.285	1.298	1.554	1.631	1.727
Aqqusinikkut angallanneq aamma assartuineq	459	453	504	492	494
Immakkut angallanneq aamma assartuineq	471	494	531	587	715
Silaannakkut angallanneq aamma assartuineq	299	291	466	494	473
Illersornissamik suliaqartut angallannerat aamma assartuinerat ...	56	59	54	57	46
Tunisassiorlutik inuussutissarsiortut tamakkerlugit	2.887	2.959	3.137	3.368	3.142
Nunalerineq, orpippassualerineq naasulerinerlu	10	9	10	11	11
Aalisarneq	1.981	2.024	2.012	2.083	2.063
Aatsitassarsiorneq aamma aatsitassanik misissueqqissaarneq	81	96	67	114	108
Suliffeqarfiit pilersitsinernik suliaqartut Sanaartorneq sanaartorfigissaanerlu ..	439	423	490	484	485
	376	407	558	677	476
Niuernermik aamma kiffartuussinermik inuussutissarsiortut tamakkerlugit	1.345	1.263	1.486	1.539	1.665
Niuertunut pilersuineq	132	123	156	139	166
Atugassanik pisiniafiit	353	344	397	423	440
Inuit kiffartuussivii	182	175	221	200	222
Pisorta qarfiit kiffartuussivii	677	621	712	778	837
Angerlarsimaffiit	2.653	2.561	2.620	2.558	2.534
Silaannaap pissusaanut naleqqussarluni atukkat					
Nukissiuutinit atuineq tamarmiusoq ..	8.148	8.247	8.764	9.332	9.564

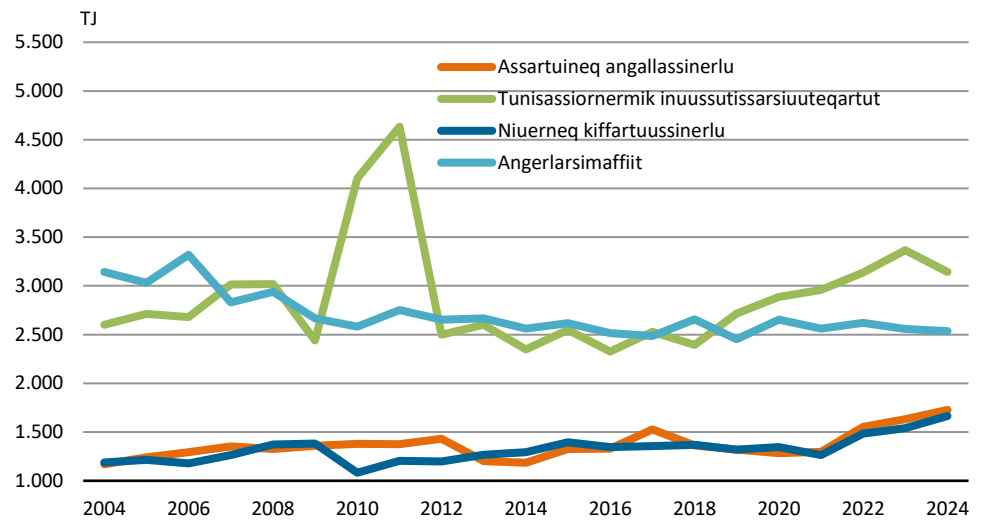
Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <https://bank.stat.gl/ENN1FIN>

Nukissiuutinit atukkat tamarmiusut 2024-mi 9.214 TJ-upput, 2023-mut saniul-lugit nikingaarsimannngillat. 2004-mut sanilliullugu nukissiuutinit atuineq 13,0 pct.-imik qaffasinneruvoq.

2010-mi aamma 2011-mi tunisassiorlutik inuussutissarsiortut akornanni nukis-siuutinit atuineq annertusingaatsiarpoq. Taamani Kalaallit Nunaata sineriaani oliamik misissuisoqarnera pissutaalluni. 2004-mit inuussutissarsiutit tunisas-siortut nukissiuut atugaat 30,2 pct.-imik qaffassimavoq. 2004-miilli nukissiuutit angerlarsimaffinni atornerqartut appalaarsimapput. 2020-mi nappaassuup

coronap atuunnerani angallassinermi assartuinnermilu nukissiuut atorreqartoq apparpoq, tassani silaannakkut angallanneq annermik eqqugaavoq.

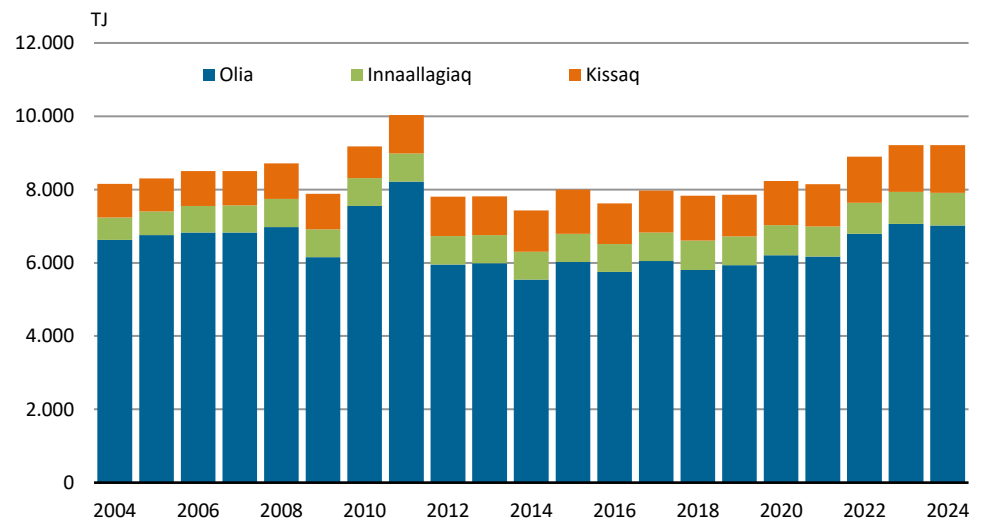
Titartagaq 18. Nukissiuutinit atuineq tamakkerlugu atuiffiusunut immikkoortillugit

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <https://bank.stat.gl/ENN1FIN>

2024-mi nunap iluanit ikummatissanik atuineq 0,6 pct.-imik apparpoq. Innaallagiamik atuineq 1,1 pct.-imik qaffappoq ukiup siulianut sanilliullugu, tassunga ilaavoq innaallagiamik kissamut atugassiaq aamma ungasianit kissamik atuineq 2,4 pct.-imik qaffappoq. 2004-miit innaallagiamik aamma ungasianit kissap atorreqarnerat qaffapput 45,8 pct.-imik aamma 42,3 pct.-imik. Piffissami tassani oliamik atuineq 5,9 pct.-imik qaffattoq.

Titartagaq 19. Atuineq tamarmiusoq niukissiuutinit immikkoortillugu

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <https://bank.stat.gl/ENN1FIN>

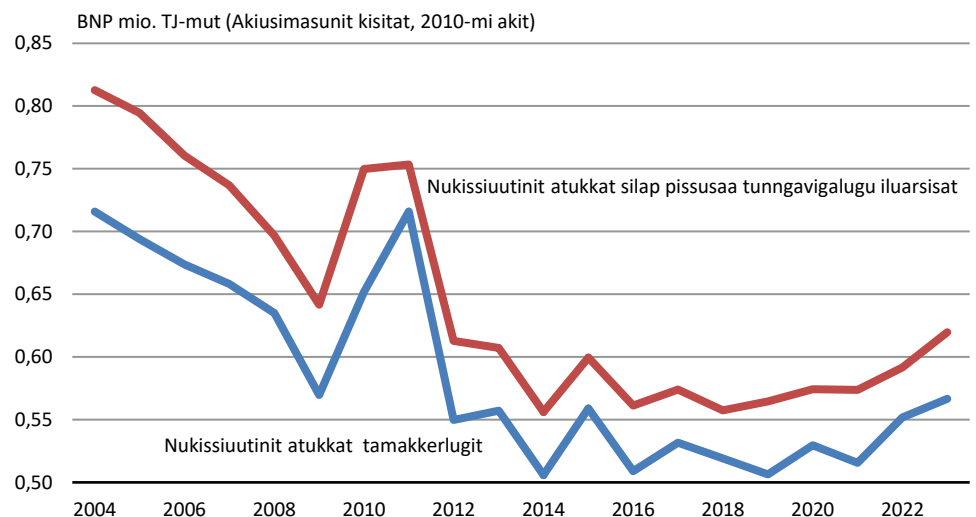
Kalaallit Nunaata aningaasaqarnerata bruttonationalproduktiata, (BNP) akiusimasunit kisitat (2010-mi akit) atorlugit uuttorneqartup, 2023-mi 0,9 pct.-imik pitsanngornialaarsimaneq takutippaa. Ukiumi tassani nukissiuutinit atuineq tamarmiusoq 3,6 pct.-imik qaffappoq. Saqqummersitap uuma saqqummersinerata nalaani BNP 2024-moortoq sulis saqqummersinneqanngilaq.

Nukissiuutit sakkortussusaa nalinginnaasumik nukissiuutit atorneqarnerata sunniunneranut atorneqartarpoq. Sakkukinnerugaangat nukissiuutitut sunniulluarnerusarpoq. Nukissiuutinit atuneq tamakkerlugu bruttonatinal-produktillu imminnut ataqtiginnerat naatsorsoraanni, takuneqassinnaalissaaq nunap aningaasaqarnerata nukissiuutitut sunniuttarnera.

2023-mi silap pissusaa tunngavigalugu iluarseeernermi nukissiuutit atorneqartut 0,62 TJ-voq 2004-mi 0,81-usoq. 2004-miit nukissiuutit sakkortussusaat 23,8 pct.-imik apparsimapput, tamannalu isumaqarpoq nukissiuutit sunniuttarnerat sakkortusisimasoq.

2004-miit 2023-mut BNP-mi ineriartorneq tunngavigalugu nukissiuutinit atukkat tamarmiusut eqqarsaatigissagaani 20,9 pct.-imik nukissiuutit sakkortussusaat apparsimavoq. Appariaat uani mikineruvoq, nuussinermi sunniut ilanngunneqannginnera pissutaalluni.

Titartagaq 20. Silaannaap pissusaanut naleqqussarluni atukkat aamma nukissiuutinit atukkat, BNP-mi mio.-ikkaartuni (nukissiuutit atukkat annertussusaat)

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <https://bank.stat.gl/ENN1FIN>

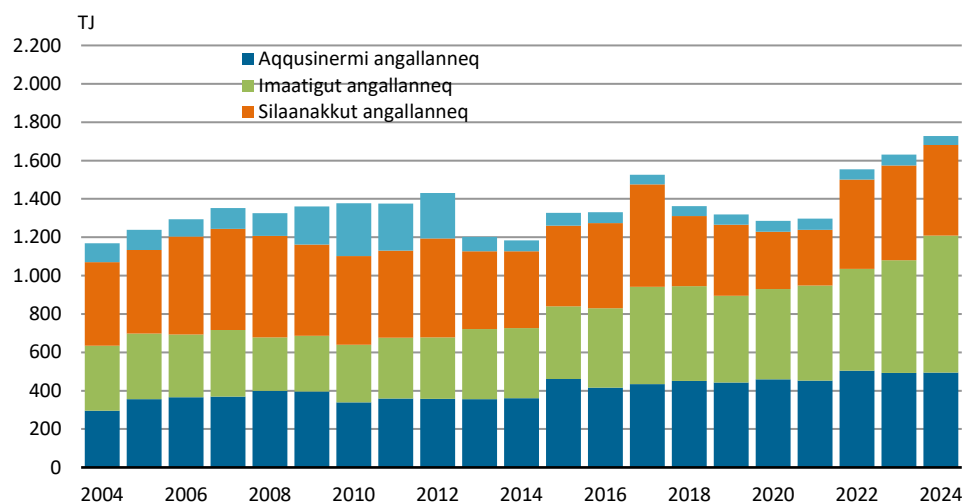
Malugiuk: Titartakkami kisitsisit 2024-meersut ilaanngillat, saqqummersitsinerup nalaani BNP 2024-imoortup suli saqqummersinneqannginnera pissutaalluni.

6.1 Angallanneq

Angallassinermi assartuinermilu nukissiuut atorneqartoq aqqusinikkut, imaatigut, silaannakkullu angallannermut atorneqartarput.

2024-mi nukissiuutinik atuineq aqqusinikkut angallannermi 494 Tj-uvoq. 2024-mi silaannakkut angallannermi 473 Tj-uvoq. Immakkut angallannermut 715 Tj atorneqarsimavoq. Illersornissami nukissiuutit assartuinermit atorneqartartut ukiumiit ukiumut nikerartarput, kisianni appasingaatsiartarlutik. Aalisarnermi nukissiuutit atorneqartut inuussutissarsiutigalugu pilersuinermit ilanngunneqarput, immikkoortumi angallassinermut assartuinernullu ilanngunneqarlutik.

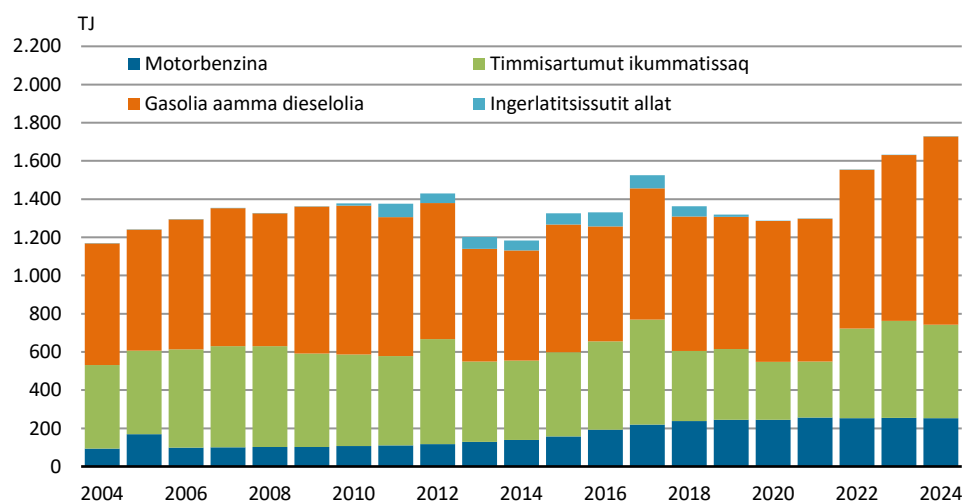
Titartagaq 21. Angallannermi nukissiuutinik atuineq, assartuineranut assigiinngitsunut immikkoortillugit

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <https://bank.stat.gl/ENN1FIN>

2024-mi angallassinermi assartuinermilu nukissiuutit atorneqartut gasolia aamma dieseloliap atorneqarnera 57,0 pct.-erisimavaa, flybrændstof Jet A-1 aamma flybenzina 28,4 pct.-erigaat. Motorbenzina 14,6 pct.-erivaa nukissiuutit aallat ass. LPG 0,01 pct.-imit mikinerusimallutik.

Titartagaq 22. Angallannermi nukissiuutinik atuineq, ikummatissanut atorneqartunut assigiinngitsunut immikkoortillugit

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <https://bank.stat.gl/ENN1FIN>

Tabel 6. Angallassinermi assartuermilu nukissiuutinit atuineq tamakkerlugu

	2020	2021	2022	2023	2024
	TJ				
Nukissiuutinit atuineq tamarmiisoq	1.285	1.298	1.554	1.631	1.727
Motorbenzin	245	256	253	254	253
DFA	21	28	19	21	-
Gasolia	716	720	813	847	984
Petroliu	302	294	468	507	489
Flybenzin	0	1	2	1	1
Fuelolia	-	-	-	-	-
LPG	0	0	0	0	0
Atuiffiusunut immikkoortillugit					
Angallassineq aamma assartuineq tamakkerlugu	1.285	1.298	1.554	1.631	1.727
Aqqusinikkut angallanneq aamma assartuineq	459	453	504	492	494
Immakkut angallanneq aamma assartuineq	471	494	531	587	715
Silaannakkut angallanneq aamma assartuineq	299	291	466	494	473
Illersornissamik suliaqartut angallannerat aamma assartuinerat ..	56	59	54	57	46

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <https://bank.stat.gl/ENN1FIN>

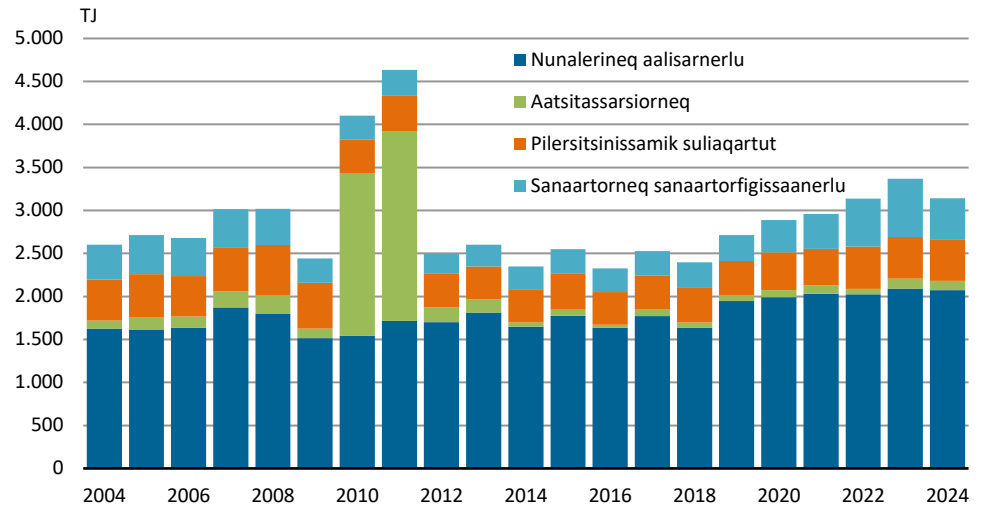
6.2 Inuussutissarsiutit tunisassiortut

Tunisassiorlutik inuussutissarsiortut nukissiuutit atugaat ukununga immikkoortiterneqarput; nunalerineq assigisaallu, aalisarneq, aatsitassarsiorneq assigisaallu, suliffeqarfiit pilersitsinernik suliaqartut aamma sanaartorneq sanaartorfigissaanerlu. Aalisakkeriviit assigisaallu suliffeqarfinnut tunisassiortunut ilanngunneqarput, nukissiuutit imaani atorineqartut, ass. aaliarnermut piniarnermullu aalisarnermut ilanngunneqartut. Titartakkami 23-mi aalisarneq nunalerinerlu ataatsimut inissinneqarput.

2024-mi inuussutissarsiutit tunisassiortut akornanni aalisarneq annerpaavoq, nunalerineq ilanngullugu inuussutissarsiortut 66,0 pct.-erivaat. Pilersitsinernik suliaqartut, aalisakkanik suliffissuit assigisaallu annerusumik 15,4 pct.-iupput tulliullutik. Sanaartorneq sanaartorfigissaanerlu pingajuullutik 15,1 pct.-imik annertutigalutik. Aatsitassarsiorneq aamma aatsitassanik misissueqqissaarneq 3,4 pct.-iusut.

2024-mi nukissiuutinit atuinnermi aalisarnermut nunalerinermullu 2.074 TJ atorineqarsimavoq, 2023-mut sanilliullugu appasinnerulaarluni. Suliffeqarfiit pilersitsinernik suliaqartut nukissiuutit 485 TJ atorsimavaat, 2023-mut sanilliullugu 0,2 pct.-imik qaffalaarsimalluni. 2024-mi sanaartornermi sanaartorfigissaanermilu nukissiuutit 476 TJ atorineqarsimapput, 2023-mut sanilliullugu annikinneruvoq. 2023-mi aatsitassarsiornermut aamma aatsitassanik misissueqqissaarnernut 5,4 pct.-imik apparsimavoq. 2024-mi 108 TJ atorineqarsimasoq 2023-mi 114 TJ atorineqarsimavoq. Malugiuk 2010-mi aamma 2011-mi aatsitassarsiorneq pissutaalluni nukissiuutinit aatsitassarsiornermut atuineq annertusimasoq.

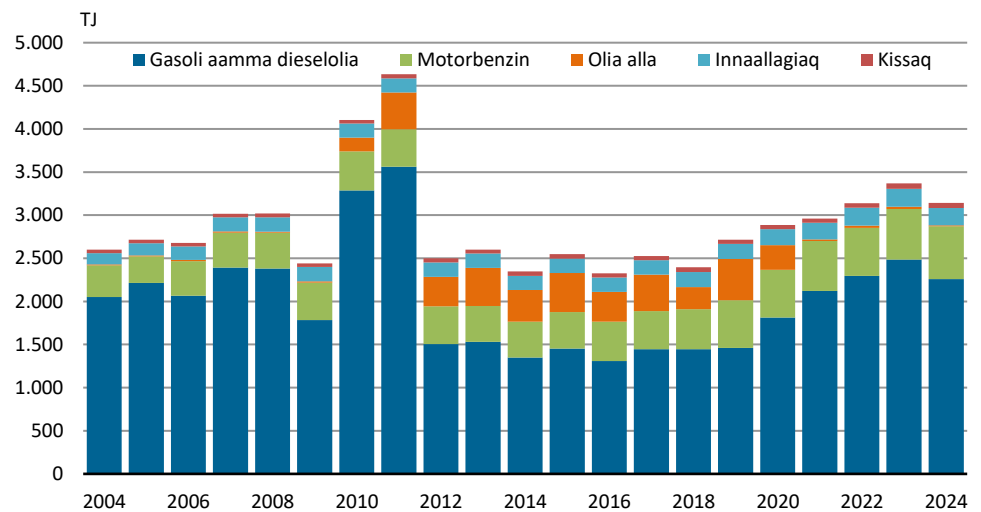
Titartagaq 23. Tunisassiorlutik inuussutissarsiortut nukissiuutinik atuinerat

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <https://bank.stat.gl/ENN1FIN>

Tunisassiorluni inuussutissarsiortut 2024-mi motorbenzinamik atuineq tamakkerlugu 4,7 pct.-imik qaffassimavoq. Gasoliamik aamma dieseloliamik atuineq apparsimavoq 9,1 pct.-imik. Innaallagiamik atuineq 2,9 pct.-imik apparsimavoq. Nuup Imiup matunerata kingunerisaanik gasoliamik aamma innaallagiamik atuineq apparpoq.

Titartagaq 24. Tunisassiorlutik inuussutissarsiortut nukissiuutinik atuinerat, nukissiuutinut immikkoortiterlugit

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <https://bank.stat.gl/ENN1FIN>

Tabel 7. Pilersuilluni inuussutissarsiornermi nukissiuutinit atuineq tamakkerlugu

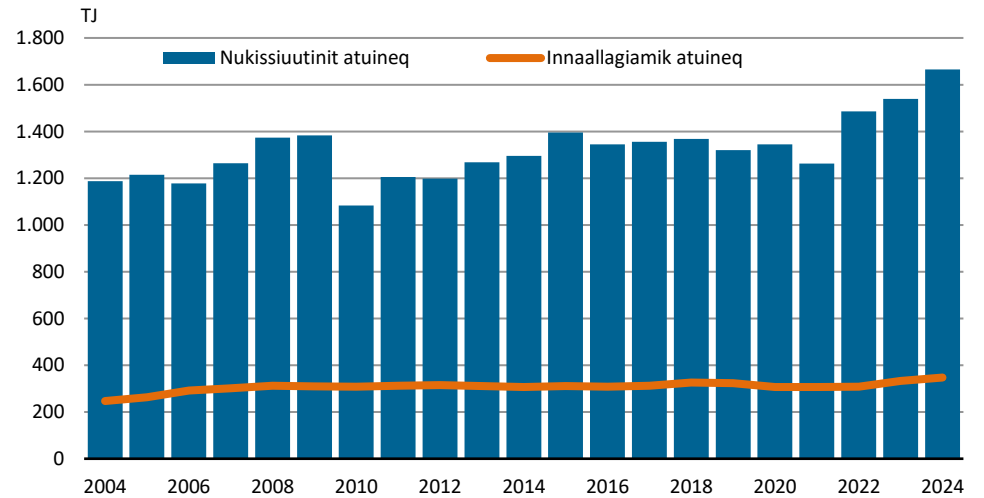
	2020	2021	2022	2023	2024
	TJ				
Nukissiuutinit atuineq tamarmiusoq	2.887	2.959	3.137	3.368	3.142
Motorbenzin	551	578	557	585	613
DFA	5	7	5	6	-
Gasolia	1.810	2.115	2.289	2.480	2.258
Petrolu	5	15	26	25	8
Fuelolia	279	4	-	-	0
LPG	1	2	2	1	1
Innaallagialaq	187	191	206	209	203
Ungasianit kiassarneq	49	47	53	62	58
Atuiffiusunut immikkoortillugit					
Tunisassiorlutik inuussutissarsiortut					
tamakkerlugit	2.887	2.959	3.137	3.368	3.142
Nunalerineq, orpippassualerineq					
aamma naasulerineq	10	9	10	11	11
Aalisarneq	1.981	2.024	2.012	2.083	2.063
Aatsitassarsiorneq aamma					
aatsitassanik misissueqqissaarneq.	81	96	67	114	108
Suliffeqarfiit pilersitsinerneq suliaqartut	439	423	490	484	485
Sanaartorneq sanaartorfigissaanerlu .	376	407	558	677	476

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <https://bank.stat.gl/ENN1FIN>

6.3 Niuernermik aamma kiffartuussinerneq inuussutissarsiortut

Niuernermik aamma kiffartuussinerneq inuussutissarsiortut tassaapput niuertunut tunisassiorlutik, atugassanik pisiniarfiit namminersortullu aamma pisortaqarfiit kiffartuussivii. 2024-mi nukissiuutinit atornerqarsimapput 1.665 TJ-t. Uki-up siulianut sanilliullugit 8,2 pct.-imik qaffasinneruvoq. 2024-mi innaallagiamik atuineq 347 TJ-uvooq, 2023-mut sanilliullugu 4,5 pct.-imik qaffasinnerulluni.

Titartagaq 25. Niuernermik aamma kiffartuussinerneq inuussutissarsiortut nukissiuutinit innaallagiamillu atuinerat

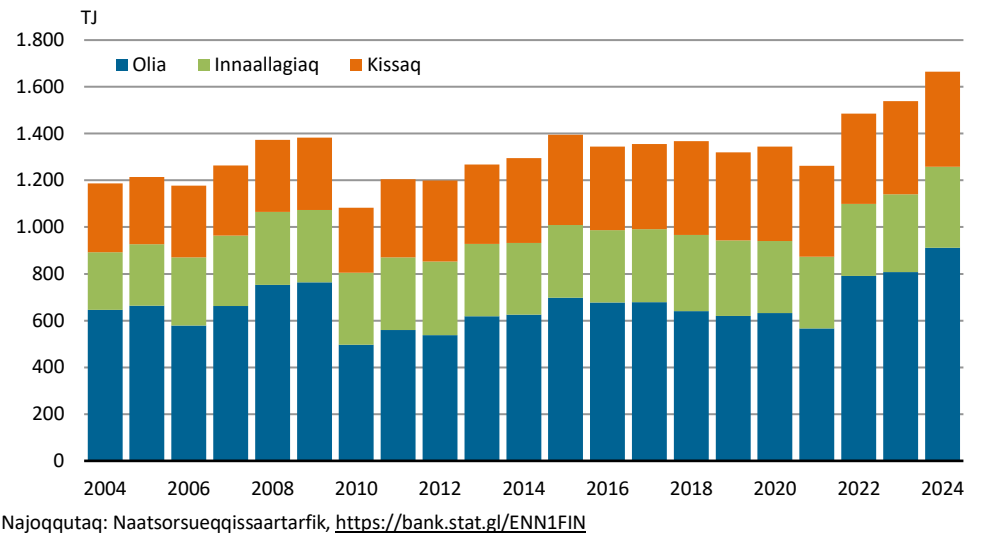
Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <https://bank.stat.gl/ENN1FIN>

Niuernermik aamma kiffartuussinerneq inuussutissarsiortut akornanni innaallagialaq aamma kissaq nukissiuutini atornerqarnerpaajuvoq. Kisianni taamaat-

tuaannarnikuunngilaq. 2008 tikillugu olia atorneqarnerpaajusimavoq, inuussutissarsiortut namminneerlutik kissamik pilersortarsimanerat tassunga pissutaavoq. Maanna inuussutissarsiortut amerlanerusut Nukissiorfinniit innaallagialu atorlugu kissamik pilersorneqalersimapput.

2024-mi innaallagiamik atuineq 4,5 pct.-imik qaffappoq, kissaq 1,8 pct.-imik qaffassimasoq ukiup siulianut naleqqiullugu. Oliamik atuineq 2024-mi 12,8 pct.-imik qaffappoq.

Titartagaq 26. Niuernermik aamma kiffartuussinermik inuussutissarsiortut nukissiuutinit atuinerat, nukissiuutinit immikkoortillugit

Tabel 8. Niuernermi aamma kiffartuussinermi nukissiuutinit atuineq tamakkerlugu

	2020	2021	2022	2023	2024
	TJ				
Nukissiuutinit atuineq tamarmiusoq	1.345	1.263	1.486	1.539	1.665
DFA	30	37	32	33	-
Gasolia	582	514	745	759	906
Petroliu	20	15	13	15	4
LPG	0	1	1	1	2
Innaallagialu	307	307	308	332	347
Ungasianit kiassarneq	405	389	386	399	406
Atuiffiusunut immikkoortillugit					
Niuernermik aamma kiffartuussinermik inuussutissarsiortut tamakkerlugit	1.345	1.263	1.486	1.539	1.665
Niuertunut pilersuineq	132	123	156	139	166
Atugassanik pisiniafiit	353	344	397	423	440
Inuit kiffartuussivii	182	175	221	200	222
Pisortaqarfiit kiffartuussivii	677	621	712	778	837
Silaannaap pissusaanut naleqqussarluni atukkat					
Nukissiuutinit atuineq tamarmiusoq	1.317	1.294	1.440	1.581	1.797

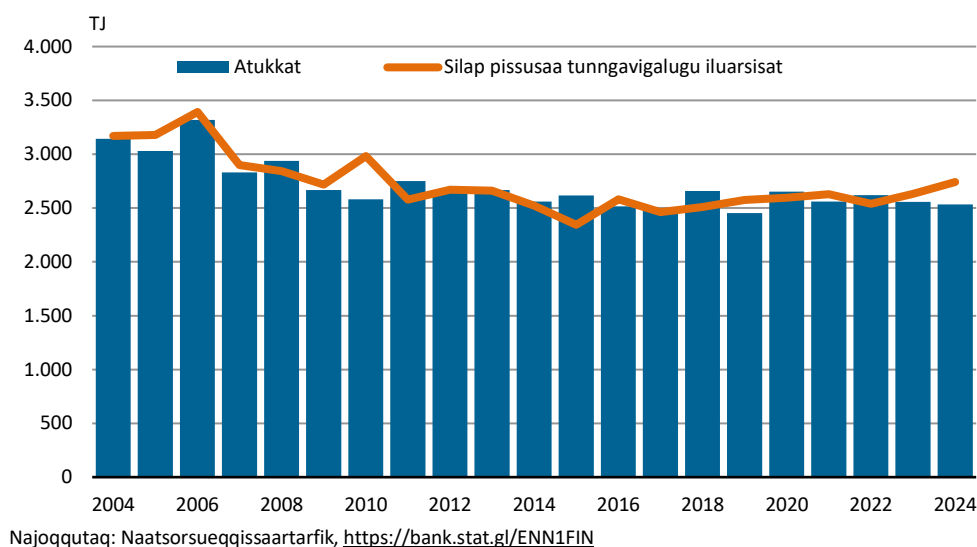
Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <https://bank.stat.gl/ENN1FIN>

6.4 Angerlarsimaffiit

Angerlarsimaffinni nukissiuutini atuneq kiassartarneq pissutaalluni silap pissusaanit sunnerneqarajuttarpoq. 2024-mi sila nalinginnaasumit kissarnerusimasutut oqaatigineqarsinnaavoq, 2023-mut sanilliulluni kiannerusimalluni, 2023 nalinginnaasumit aamma kiannerusimavoq.

2024-mi angerlarsimaffinni atuneq tamarmiusoq 2.534 TJ nunami tamarmi atuinermut sanilliullugu 27,5 pct.-iusimalluni. Atuinerit tassaapput pisortaqarfinni innaallagiamik aamma kissamik olia, atorlugu nammineq pilersornermut atukkat, assartuinerimut angallassinermullu benzinamik gasoliamillu atukkat. 2024-mi angerlarsimaffiit silap pissusaa tunngavigalugu iluarsinermi atuinerat 2.743 TJ-usimavoq, ukiup siulianut sanilliullugu 4,2 pct.-imik qaffasinnerusimalluni.

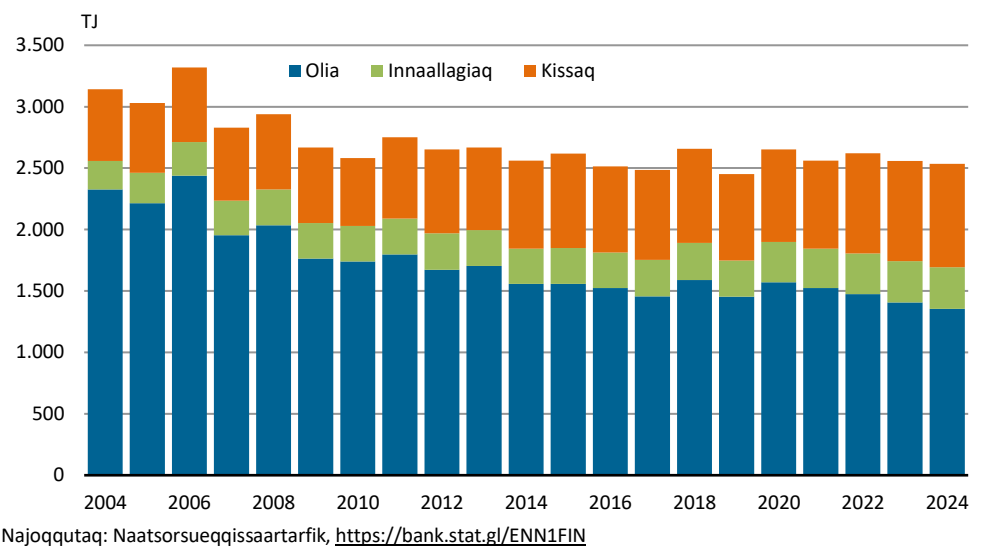
Titartagaq 27. Angerlarsimaffinni nukissiuutinit atuneq

2004-mut sanilliullugu angerlarsimaffiit nukissiuutini atuinerat allanngorsimaqaaq. Olia atuneq sulii annertuneruvoq, kisianni ukiut ingerlanerini olia atuneq annikillartuaarsimavoq. Tamanna innaallagialu atorlugu kissamik aamma ungasianit kissamik atuilernerneq kiisallu angerlarsimaffiit oqorsarluarnerunegartalerneq tamatumunnga pissutaapput. 2004-mi olia atuneq 2.328 TJ-usimasoq 2024-mi 1.354 TJ-uvoq, 41,8 pct.-imik apparisimalluni.

2024-mi angerlarsimaffinni innaallagiamik atuneq 339 TJ-uvoq 2004-mi 231 TJ-usimasoq. 2024-mi kissamik atuneq 841 TJ-uvoq 2004-mi 583 TJ-ulluni. 2024-mi angerlarsimaffiit 21.986-iussimapput 2004-mi 20.682-iussut.

Titartagaq 28. Angerlarsimaffiit atuinerat, nukissiuutit suunerinut immikkoortillugit

Tabel 9. Angerlarsimaffinni nukissiuutinit atuineq tamakkerlugu

	2020	2021	2022	2023	2024
	TJ				
Nukissiuutinit atuineq tamarmiusoq ...	2.653	2.561	2.620	2.558	2.534
DFA	13	11	11	10	-
Gasolia	1.485	1.445	1.398	1.330	1.313
Petroliu	72	66	64	65	41
LPG	1	1	1	1	0
Innaallagialaq	327	322	332	338	339
Kiassarneq	755	716	814	814	841
Atuiffiusunut immikkoortillugit					
Silaannaap pissusaanut naleqqussarluni atukkat					
Nukissiuutinit atuineq tamarmiusoq ...	2.597	2.628	2.538	2.631	2.743

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <https://bank.stat.gl/ENN1FIN>

7. Drivhusgassinik silaannarmik mingutsitsineq

Drivhusgassinik silaannarmik mingutsitsinermik naatsorsuinerit nunani tama-laani drivhusgassinik mingutsitsinerup annikilliertortinneqarnera malinnaavi-gineqarsinnaaqullugu suliarineqartarpoq. 2023-mi Kalaallit Nunaat silap Parisimi nunarsuarmioqatigiit akornanni isumaqatigiissummut ilannguppoq. Taamasilluni Kalaallit Nunaat silaannarmik mingutsitsinermik annikillisaasus-sanngorpoq. Kalaallit Nunaattaq pisussaataaavoq silaannarmik mingutsitsineq pillugu ukiumut FN-imi Silaannaq pillugu isumaqatigiissummut (FN’s Klima konvention (UNFCCC)) nalunaarusiortassalluni, silaannarmik drivhusgassinik mingutsitsineq takussaassunngortissallugu.

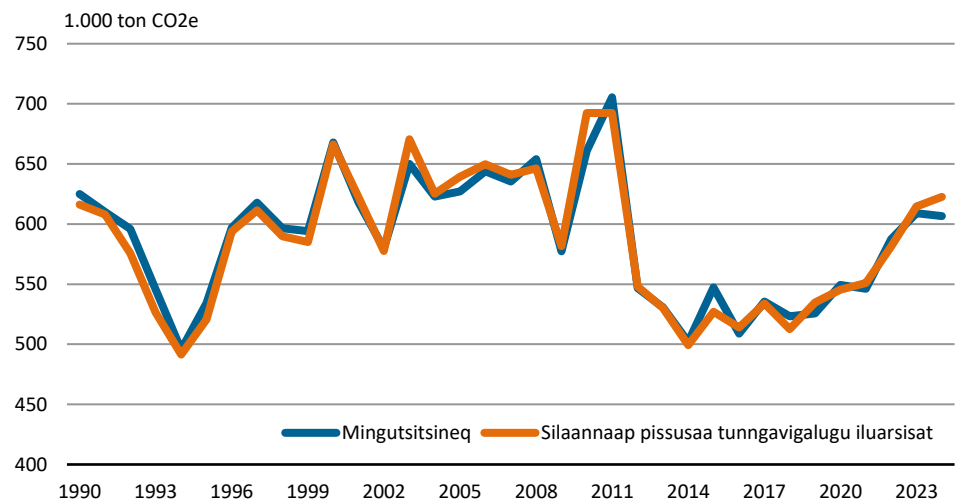
Nukissiuutinit atuinermit allaniillu drivhusgassinik mingutsitsineq, CO₂-mik mingutsitsinertut nalunaarutigineqarnikuupput. Kalaallit Nunaannit silaan-narmik mingutsitsineq nalunaarutigineqartarpoq ukunannga pisoq: metan CH₄, lattergassi N₂O, hydroflour-karbonit HFC aamma svovlhexaflouridi SF₆. CO₂-mik mingutsitsinerit tamarmik sanilliullugit (CO₂- ækvivalent) naatsorsorneqarput.

Naatsorsueqqissaartarfiup mingutsitsineq tamarmiusoq aamma mingutsitsineq silap pissusaa tunngavigalugit iluarsisat nalunaarutigineqartarput, silap pissusaa tunngavigalugu iluarsisat ukiumiit ukiumut silap kiassusaa apeqquaatillugu suliarineqartarput. Silap pissusaa tunngavigalugu iluarsisat atorlugit tunngaviusumik ineriartorneq takuneqarsinnaasarpoq.

2024-mi nukissiuutinit atukkanit drivhusgassinik silaannarmi mingutsitsineq 606.659 ton CO₂-ækvivalentiuvoq (sanilliussinerup inernera). 2023-mut sanilliullugu 0,4 pct.-imik appasinnerulluni. 1990-imut sanilliullugu nukissiuutinit atukkanit drivhusgassimik silaannarmik mingutsitsineq 2,9 pct.-imik appasinneruvoq. 2024-mi silaannarmik mingutsitsinermi drivhusgassi kuldioxid (CO₂) 602.787 tonsiusimavoq, nukissiuutinit atuinnermit mingutsitsinerup 99,4 pct.-eralugu.

2024-mi silap pissusaa tunngavigalugu iluarsiisoqareerneranik nukissiuutinit atukkat 1,3 pct.-inik qaffassimapput, ukiup siulianut naleqqiullugit.

Titartagaq 29. Nukissiuutinit atuinnermit drivhusgassinik silaannarmik mingutsitsineq

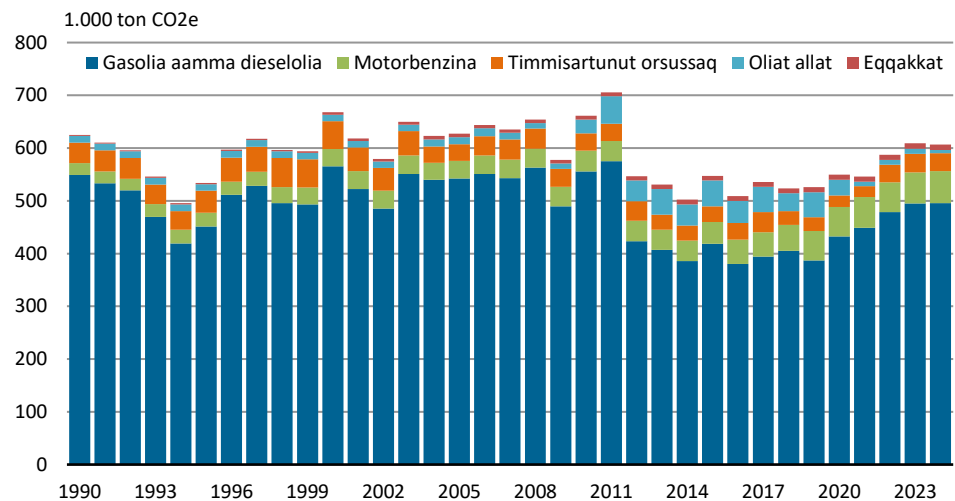
Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <https://bank.stat.gl/ENN2CO2e>

Ikummatissat assigiinngitsut eqqarsaatigalugit 1990-imiit nukissiuutini atornerqartuni ikummatissat atornerqartut allanngorsimapput. Nukissiuutit ataavartut atornerqalerput, tamannalu pissutaalluni gasoliap atornerqarnera annikillineqarluni.

Nukissiuutininik atuinnerup allanngornera pissutigalugu drivhusgassinik silaannarmik mingutsitsineq annikillinngilaq. Kalaallit Nunaanni aningaasaqarneq ineriartoraangat nalinginnaasumik nunap iluanit ikummatissat atornerqarnerat annertusisarpaq.

1989-imi eqqakkat ikuallanneranniit kissap atuutsilernera aamma 1993-imi imeq atorlugu nukissiuutit atulernerannit, nukissiuutit atajuartussat annertusiartuinnarput. Nukissiuutininik atuinnerup ineriartornera annertusiartoraluartaq, nukissiuutit ataavartut annertusiartuaarsimanerat pissutigalugu drivhusgassimik mingutsitsineq annertunerulersimannngilaq. Taamaasilluni 1990-imiilli nukissiuutininik atuneq 16,9 pct.-inik qaffassimagaluartaq nukissiuutininik atuinnermit drivhusgassinik mingutsitsineq 2,9 pct.-inik apparsimavoq.

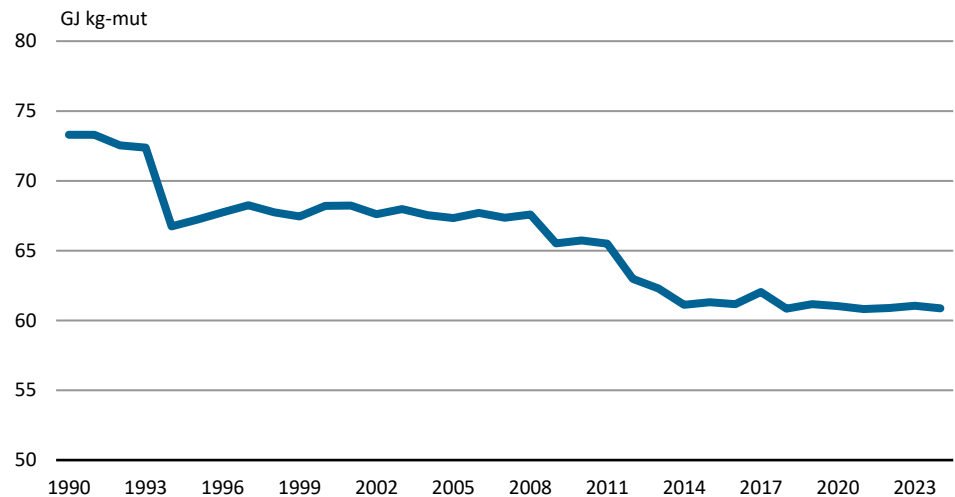
Titartagaq 30. Drivhusgassinik silaannarmik mingutsitsineq ikummatissanut mingutsisisunut immikkoortiterlugit

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <https://bank.stat.gl/ENN2CO2e>

Nukissiuutinit ikummatissanik atuinerup allanngornera, tassa nunap iluanit ikummatissanit nukissiuutinit atajuartunut atuilernerq pissutaalluni ikummatissanit drivhusgassinik mingutsitsineq annikillivoq. 2024-mi GJ ataasiakkaarlugit 60,9 kg drivhusgassiusimapput 1990-imi 73,3 kg-usimasut. 17,0 pct.-imik appasinnerulluni.

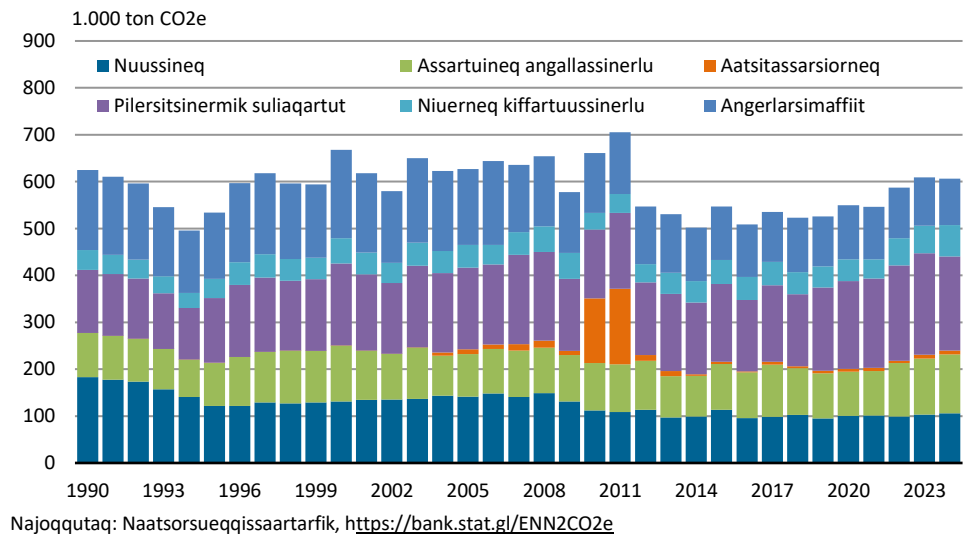
Titartagaq 31. Ikummatissat atorlugit drivhusgassinik silaannarmik mingutsitsineq

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <https://bank.stat.gl/ENN2CO2e> aamma <https://bank.stat.gl/ENN1ACT>

2024-mi nukissiuutinit atuinernit drivhusgassinik silaannarmik mingutsitsineq tamarmiisoq 606.659 tonsiusimavoq CO₂-ækvivalent (CO₂-mik sanilliussinnermi). Taakkunannga 105.946 tons nukissiornermeersuuvoq, 125.784 tons angallassinnermit assartuinnermillu, 66.847 tons niuernermit aamma kiffartuussinnermik inuussutissarsioritunit, 99.374 tons angerlarsimaffinnit, 200.874 tons inuussutissarsioritunit tunisassiorituni, 7.834 tonsi aatsitassanik piianermit aamma aatsitassanik misissuinnermit, aatsitassanik suliaqarnek tunisassiornermik inuussutissarsioritunit ilanngunneqarpoq 2010-mut aamma 2011-mut (oliasiornerup nalaani) drivhusgassinik mingutsitsisimanerannut assersuunniarlugit.

Titartagaq 32. Drivhusgassinik silaannarmik mingutsitsineq mingutsitsisunut immikkoortillugu

Tabel 10. Drivhusgasimik silaannarmik mingutsitsineq, nukissiuutitut immikkoortillugit

	1990	2000	2010	2020	2021	2022	2023	2024
1.000 ton CO ₂ -ækvivalent								
Silaannarmik mingutsitsineq tamakkerlugu	624.981	667.868	661.052	549.396	546.244	587.395	609.132	606.659
Silaannarmik mingutsitsineq ikummatissanut mingutsitsisutitut immikkoortillugit	624.981	667.868	661.052	549.396	546.244	587.395	609.132	606.659
Motorbenzin	22.270	32.753	39.016	55.771	58.465	56.763	58.830	60.676
DFA	-	16.848	14.475	12.471	12.450	11.858	12.425	-
Gasolia	549.234	548.812	541.420	420.239	436.223	466.620	482.601	495.563
Petrolu	50.177	63.708	51.380	28.760	28.059	41.163	44.124	39.088
Flybenzin	-	-	204	22	43	114	90	65
Fuelolia	-	-	6.589	21.691	315	-	-	10
Spildolia	712	719	724	719	723	725	726	725
Igitassat	1.761	4.608	6.977	9.551	9.765	9.950	10.145	10.333
LPG	827	419	267	172	201	202	191	200
Silaannarmik mingutsitsineq atuiiffiusunut mingutsitsisunut immikkoortillugit	624.981	667.868	661.052	549.396	546.244	587.395	609.132	606.659
Nuussinerit (Konverteringssektor)	182.878	131.093	112.399	100.799	101.337	99.408	103.468	105.946
Nukissiuutitut atuiineq tamakkerlugu	442.103	536.775	548.653	448.598	444.907	487.988	505.664	500.713
Assartuineq	94.173	119.660	101.000	93.864	94.860	113.379	118.936	125.784
Nunalerineq aamma aalisarneq	108.136	125.691	111.868	145.025	146.796	146.096	151.156	149.539
Aatsitassarsiorneq aamma aatsitassanik misissueqqissaarneq	3	39	137.673	5.923	6.933	4.831	8.272	7.834
Tunisassiorluni inuussutissarsiorlut	26.516	48.750	34.592	42.415	43.376	57.813	65.174	51.334
Niuerneq aamma kiffartuussinermik inuussutissarsiorlut	42.550	54.343	35.844	46.090	41.210	57.803	58.991	66.847
Angerlarsimaffiit	170.725	188.292	127.677	115.281	111.732	108.066	103.135	99.374

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarif, <https://bank.stat.gl/ENN2CO2e>

Tabel 11. Nukissiuutinit atuinernit drivhusgasimik silaannarmik mingutsitsineq, silap pissusaa tunngavigalugu iluarsiiernerit

	1990	2000	2010	2020	2021	2022	2023	2024
—1.000 ton CO ₂ -ækvivalent—								
Silap pissusaa tunngavigalugu iluarsiiernerit tamakkerlugit	619.423	675.027	708.092	561.183	567.918	597.628	632.197	641.653
Silaannarmik mingutsitsineq ikummatissanut mingutsitsissutitut immikkoortillugit	619.423	675.027	708.092	561.183	567.918	597.628	632.197	641.653
Motorbenzin	22.270	32.753	39.016	55.771	58.465	56.763	58.830	60.676
DFA	-	16.787	15.135	12.403	12.542	11.759	12.516	-
Gasolia	540.910	547.293	569.145	416.664	440.404	461.184	487.422	510.366
Petrolu	49.756	63.639	53.121	28.615	28.216	40.985	44.294	39.368
Flybenzin	-	-	204	22	43	114	90	65
Fuelolia	-	-	6.589	21.691	315	-	-	10
Spildolia	712	719	724	719	723	725	726	725
Igitassat	4.969	13.419	23.867	25.128	27.006	25.900	28.125	30.233
LPG	806	417	292	170	203	198	194	211
Silaannarmik mingutsitsineq atuiiffiusunut mingutsitsisunut immikkoortillugit	616.149	815.841	822.163	673.339	683.740	715.868	782.395	803.227
Nuussinerit (konverteringssektor) ...	181.923	130.958	116.366	100.420	101.817	98.818	103.983	107.464
Nukissiuutinit atuneq tamakkerlugu	434.226	684.883	705.797	572.919	581.923	617.050	678.412	695.764
Assartuineq	94.173	222.485	185.999	186.307	184.643	203.912	228.391	240.560
Nunalerineq aamma aalisarneq	108.136	126.132	112.321	145.607	147.391	146.704	151.761	150.165
Aatsitassarsiorneq aamma aatsitassanik misissueqqissaarneq	3	39	137.673	5.923	6.933	4.831	8.272	7.834
Tunisassiorluni inuussutissarsiorlut ..	26.516	95.138	78.934	77.337	85.792	101.189	122.987	116.508
Niuernermik aamma kiffartuussinermik inuussutissarsiorlut	40.979	53.997	41.838	45.054	42.348	55.902	60.764	72.669
Angerlarsimaffiit	164.419	187.092	149.032	112.690	114.816	104.512	106.236	108.029

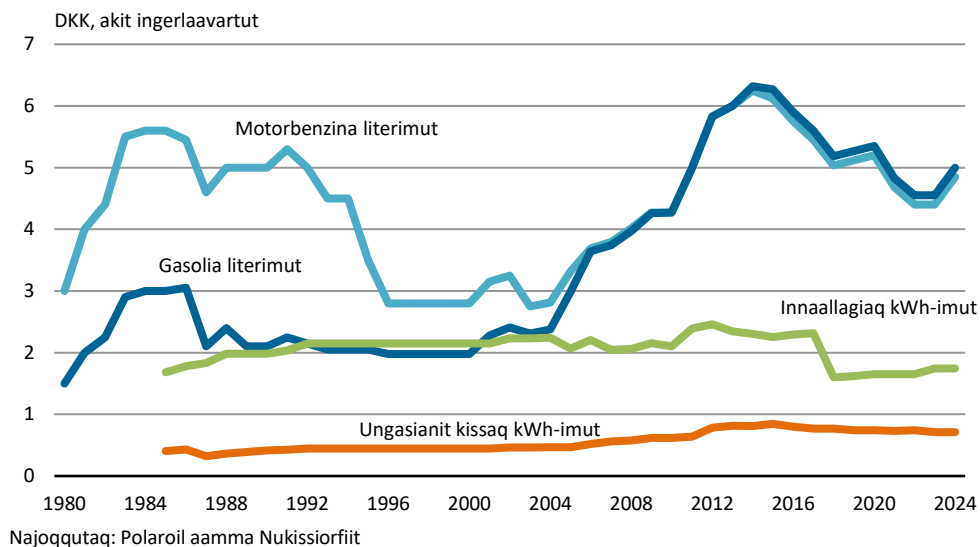
Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <https://bank.stat.gl/ENN2CO2e>

8. Nukissiuutit akii

2024-mi agguaqatigiissillugu motorbenzinamut 4,85 kr. literimut atuisunut aki-gitinneqarpoq ukiup siulianit 45 øre-mik qaffalluni. 2024-mi gasolia atorne-qartartoq literimut 5,00 kr.-iuvoq, ukiup siulianut sanilliullugu 45 øre-mik aamma qaffalluni. 2011-mi januaarip aallaqqaataaniilli avatangiisinut nukissiuutit akitsuuserneqarmatali akitsuut literimut 0,10 kr.-iusimavoq.

2024-mi allanngornani kWh-mut 1,74 kr.-inik akeqarsimavoq. Ungasianit kis-samut kWh-imut 0,71 kr.-imik akeqarpoq, taanna aamma allanngunngilaq.

Titartagaq 33. Angerlarsimaffinnut nukissiuutit akii (akit ingerlaavartut)

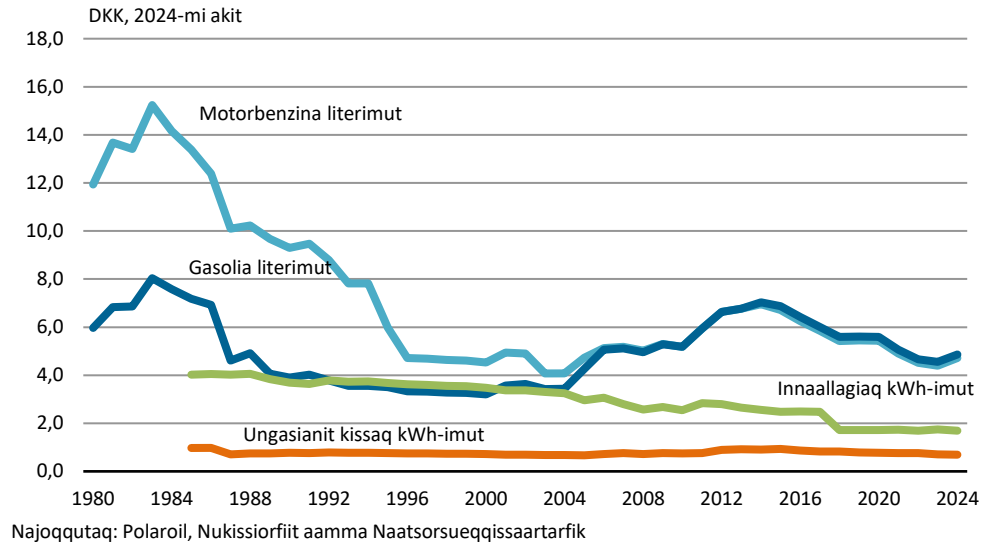

Titartakkami 34-mi 2024-mi angerlarsimaffinni nukissiuutit akii takuneqarsin-naapput, taakku atuisunut akinut naleqqersuutip qaffasissussaanit akit ingerlaa-vartut peerlugit suliaapput.

2024-mi motorbenzinap akia 7,2 pct.-imik qaffappoq 2023-mut sanilliullugu. Piffissami tassani aamma gasoliap akia 6,9 pct.-imik qaffappoq.

Akit aalajangersimasut tunngavigalugit benzinap akia ulumikkut qaffasinneru-voq ukiunut 10-15-inut sanilliullugu. 1980-ikkunnilu motorbenzina akisuneru-simavoq, taamani 1978-imi oliamik ajalusooujussuarnerup kingunerisaanik oliap akia qaffarujussuaqqasimanera suli sunniuteqarsimammat. 1983-imi olia literimut 5,50 kr.-eqarsimavoq, ullutsinni aningaasat nalingi atorlugit 15,20 kr.-iulluni. Taamanikkut biilit literimut atortagaat maanna atorneqartartumit marloriaatingajaavoq. Ukiuni kingullerni benzina akisusimagaluartoq, 1980-ikkunni 1990-ikkunnilu inoqutigiinnut akisunerungaatsiarsimavoq.

Titartagaq 34. Angerlarsimaffinnut nukissiuutit akii (akit aalajangersimasut 2024)

2004-ap naanerani innaallagiamut, imermut kissamullu akit atuisunut assigiipput. 2005-ip aallartinnerani assigiimmik akeqartitsineq taarseriartorneqalerpoq, akit illoqarfimmiit illoqarfimmut aamma nunaqarfimmiit nunaqarfimmut assigiikkunnaarput. Nukissiorfiit qullernut nukissiornermullu atortussamik innaallagiamik akigisaqarnermit isertitaat tamarmiusut tunisaanik agguarlugit, agguarlugit akit nassaarineqarput. Innaallagialuk aamma imeq aalisakkerivinnut atuisunit akikinnerusunngorlugit Nukissiorfimmit akigineqartarput.

9. Nukissiuutinit naatsorsuinerit inernerit 2024

Quppernerni tulluittuni 2024-mi Kalaallit Nunaanni nukissiuutinit naatsorsuinerit inernerit takuneqarsinnaapput.

Nukissiuutinit naatsorsuinerit inernerini takuneqarsinnaapput nukissiuutit ataasiakkaarlugit pilersuineq, nuussineq aamma atuineq.

Tabel 12. Nukissiuutinit tunisassiorneq aamma nukissiuutinit atuineq 2024

	Katillugit	Gasolia	DFA	Motor- benzin	Fly- benzin	Jet A-1 Petroliu	Fuelolia
				TJ			
- Pingaarnertut pilersuinerit	1.986	-	-	-	-	-	-
- Atoqqiineq	9	-	-	-	-	-	-
- Eqqussuineq	9.816	8.001	-	866	5	795	0
- Avammut tunisineq	-	-	-	-	-	-	-
- Umiarsuarnik orsersuineq	969	766	-	5	2	197	-
- Atorsinnaanngitsut aamma ledningimit atorsinnaajunnaartut	344	114	-	21	-	10	-
- Quersuarnit ilanngaas	386	363	-	-25	2	46	-
Nukissiuutinit atukkat katillugit	10.111	6.758	-	866	1	542	0
Nukissiorfiit kiassaateqarfiutigisut aamma kiassaateqarfiit							
- Ikummatissanik atuineq	1.763	1.296	-	-	-	-	-
- Innaallagiamik aamma kissamik tunisassiorneq	1.430	-	-	-	-	-	-
- Tunisassiornermi namminneq atugaas ..	76	-	-	-	-	-	-
Imermit nukissiornermut atortoq							
- Innaallagiamik tunisassiorneq	1.714	-	-	-	-	-	-
Ikuallaaviit							
- Kissamik eqqakkanit pisumik tunisassiorneq	145	-	-	-	-	-	-
- Siaruarternermi il.il. aannaasat	472	-	-	-	-	-	-
Nukissiuutinit atuineq tamarmiusoq	9.230	5.462	-	866	1	542	0
- Nukissiuutitut atugassaanngitsooq	145	-	-	-	-	-	-
- Aqqusinikkut angallanneq aamma assartuineq	494	330	-	164	-	-	-
- Immakkut angallanneq aamma assartuineq	715	631	-	84	-	-	-
- Silaannakkut angallanneq aamma assartuineq	473	-	-	2	1	470	-
- Illersornissamik suliaqartut angallannerat aamma assartuinerat	46	23	-	3	-	19	-
- Nunalerineq, orpippassualerineq aamma naasulerineq	11	10	-	0	-	0	-
- Aalisarneq	2.063	1.448	-	611	-	1	-
- Aatsitassarsiorneq aamma aatsitassanik misissueqqissaarneq	108	101	-	1	-	6	0
- Suliffeqarfiit pilersitsinernik suliaqartut ..	485	293	-	-	-	1	-
- Sanaartorneq sanaartorfigissaanerlu	476	406	-	-	-	1	-
- Niuertunut pilersuineq	166	106	-	-	-	0	-
- Atugassanik pisiniarfiit	440	232	-	-	-	1	-
- Inuit kiffartuussivii	222	123	-	-	-	1	-
- Pisortaqaarfiit kiffartuussivii	837	446	-	-	-	2	-
- Angerlarsimaffiit	2.534	1.313	-	-	-	41	-

Malugiuk: Nukissiuutit oqimaaqatigiissaarnerini takuneqarsinnaapput tunisassiorneq, nuussineq aamma nukissiuutinit atuineq.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Tabeli quppernerup tulliani nangissaaq

Tabel 12 [Nanginnera]. Nukissiuutinit tunisassiorneq aamma nukissiuutinit atuineq 2024

	LPG	Spildolia	Igitassat	Imermit nukissiorneq	El	Ungasianit kiassarneq	Terpentin, smøreolia aamma bitumen
				TJ			
- Pingaarnertut pilersuinerit	-	-	233	1.754	-	-	-
- Atoqqiineq	-	9	-	-	-	-	-
- Eqqussuineq	3	-	-	-	-	-	145
- Avammut tunisineq	-	-	-	-	-	-	-
- Umiarsuarnik orsersuineq	-	-	-	-	-	-	-
- Atorsinnaanngitsut aamma ledningimit atorsinnaajunnaartut	-	-	160	39	0	-	-
- Quersuarnit ilanngaasut	-	-	-	-	-	-	-
Nukissiuutinit atukkat katillugit	3	9	72	1.714	0	-	145
Nukissiorfiit kiassaateqarfiutigisut aamma kiassaateqarfiit							
- Ikummatissanik atuineq	-	9	-	-	458	-	-
- Tunisassiorneq	-	-	-	-	371	1.060	-
- Tunisassiornermi namminneq atugaasut ..	-	-	-	-	71	6	-
Imermit nukissiornermut atortoq							
- Innaallagiamik tunisassiorneq	-	-	-	-	1.714	-	-
Ikuallaaviit							
- Eqqakkat ikuallanneranniit kissamik tunisassiorneq	-	-	72	-	-	72	-
Siaruarternermi il.il. aannaasat					219	253	
Nukissiuutinit atuineq tamarmiisoq	3	-	-	-	1.338	874	145
- Nukissiuutitut atugassaanngitsaq	-	-	-	-	-	-	145
- Aqqusinikkut angallanneq aamma assartuineq	0	-	-	-	-	-	-
- Immakkut angallanneq aamma assartuineq	-	-	-	-	-	-	-
- Silaannakkut angallanneq aamma assartuineq	-	-	-	-	-	-	-
- Illersornissamik suliaqartut angallannerat aamma assartuinerat	-	-	-	-	-	-	-
- Nunalerineq, orpippassualerineq aamma naasulerineq	0	-	-	-	0	-	-
- Aalisarneq	0	-	-	-	1	1	-
- Aatsitassarsiorneq aamma aatsitassanik misissueqqissaarneq	0	-	-	-	0	0	-
- Suliffeqarfiit pilersitsinernik suliaqartut ..	0	-	-	-	158	33	-
- Sanaartorneq sanaartorfigissaanerlu	1	-	-	-	43	25	-
- Niuertunut pilersuineq	0	-	-	-	43	17	-
- Atugassanik pisiniarfiit	1	-	-	-	118	89	-
- Inuit kiffartuussivii	0	-	-	-	60	38	-
- Pisortaqarfiit kiffartuussivii	0	-	-	-	126	262	-
- Angerlarsimaffiit	0	-	-	-	339	841	-

Malugiuk: Nukissiuutit oqimaaqatigiissaarnerini takuneqarsinnaapput tunisassiorneq, nuussineq aamma nukissiuutinit atuineq.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

10. Taaguutit nassuiaataallu

Ikummatissap atorsinnaassusaa

Ikummatissap atornerani nukissiuut atorineqartup annertussusaa.

Nukissiuutiniq atuineq tamakkiisoq

Ikummatissap atorlugit nunanut allanut innaallagiamik niuernermin iluarsissutitut atorineqartarpoq. Kalaallit Nunaat innaallagiamik nunanut allanut akigisaqarneq ajornera pissutigalugu, nukissiuutiniq atuineq tamakkiisoq aamma nukissiuutiniq atuineq assiipput. Saqqummersitami uani nukissiuutinit atukkat taamaallaat atorineqarput.

Bruttonationalprodukti (BNP)

Bruttonationalprodukti tassaavoq, nunami tunisassiat kiffartuussinerillu nalin-gisa annertussusaa aatsitassanik ilanngarlugit. Nunap aningaasaqarnerata ineriartornera bruttonationalprodukti atorlugu malinnaavigineqartarpoq, nunap aningaasaqarnera BNP atorlugu malinnaavigineqartarpoq.

Umiarsuarnik timmisartunillu orsersuineq

Umiarsuit timmisartullu tamalaaneersut Kalaallit Nunaata, Savalimmiut Danmarkillu avataanut angalasut orsussanik niuerfigineqarneri. Kalaallit Nunaanni nukissiuutinit atuinerit ilaangillat. Timmisartunik nunanut allanut angalasunut orsersuineq Nukissiuutiniq atuinermin uani saqqummersumi ilanngunneqarput.

CO₂-mik silaannarmut mingutsitsineq

Annerpaamik nukissiuutinit kuldioxidimik (CO₂) mingutsitsineq pisarpoq. Mingutsitsinerli allatigut aamma pisarpoq, ass. plastikkit eqqaavinni ikuallannerini aamma suliffissuarni suliaqarnernit mingutsitsinerit pisarput. Nukissiuuteqarnermik paasissutissani nunap iluaniit ikummatissap atorineqarneri naatsorsuutinit ilanngunneqarput, taakkununga ilaapput gasolia aamma dieselolia, motorbenzina, petroliu, flaskegasi aamma nunap iluani ikummatissap igitat, nukissiuutitut atorineqartartut.

CO₂-mut sanilliussineq (CO₂-ækvivalenter)

Drivhusgassit assigiinngitsut oqimaalutarnerini ataatsimut uuttuut atorineqartarpoq. Gassit ataasiakkarlugit drivhusimut sunniutaat aallaavigalugit oqimaassu-serneqartarput. Assersuutigalugu metan (CH₄) CO₂ -mut sanilliullugu ukiut 100-t ingerlaneranni 28-eriaamik drivhusimut sunniuteqartarpoq. Lattergasi (N₂O) ukiut 100-it ingerlaneranni 265-eriaamik sunniuteqarnerusartoq, taamaattumillu CO₂-mut sanilliullugu 1 tonsi N₂O = 265 tonsiulluni. Nukissiuuteqarnermik paasissutissani kuldioxidimik, metanimik aamma lattergasimik mingutsitsineq CO₂-mut sanilliunneqarlutik (CO₂-ækvivalenter) suliarineqarput.

Nukissiuutit imarisaat

Nukissiuutinit tunisassiat imarisaat. Nukissiuutit, innaallagiap aamma ungasianit kissaq oqimaassut **tunngavigalugu** ikummatissap atorineqarsinnaanera imaluunniit initussusaa tunngavigalugu naatsorsorneqartarput. Saqqummersitami uani Tera joule (TJ) atorlugu nukissiuutit imarisaat nalunaarsorneqarput.

Siammarterinermin annaasat

Tunisassiornermin aamma nukissiuutinit atukkat tamakkernerisa assigiinngisutaat. Innaallagiap aamma ungasianit kissap siammarternerani annaasat tassaapput tunisassiap aamma Nukissiorfiit pisisartunut tunisaasa nikingassutaat.

Drivhusgassit

Drivhusgassi silaannaat ilagivaat, Nunarsuarneersut kissat aalajangersimasut (langbølget varmemestråling) tigusarpai. Imermit aalaq (H_2O), kuldioxid (CO_2), metan (CH_4) aamma lattergassi (N_2O) silaannarsuarmi nalinginnaasuupput pinngortitamit pisut, F-gassinik taaneqartartut (PFC, HFC og SF_6) fluorinik ima-qartut suliffissuaqarfinnit pinngortinneqartartut. Silaannarsuarmi drivhus-gassit drivhusgassip sunniutanut malunniuttarput Nunarsuarlu kissarneruler-tittarlugu.

Innaallagiamit kissaq

Imeq atorlugu nukissiorfinnit innaallagimit kissaq tunisassiarineqartarpoq. Innaallagiamit kissaq Qaqortumut, Narsamut, Nuummumut, Sisimiunumut aamma Ilulissanumut siammarterneqartarpoq.

Nukissiuutinit atuineq tamakkerlugu

Nukissiuutinit atuineq tamakkerlugu tassaavoq atuisut, tassa suliffeqarfiit nam-minersortut, pisortat inuussutissarsiuataat aamma angerlasimaffiit atugaat. Nu-kissiuutit tunisassiornermut, kiffartuussinernut, init kiassarnerinut, qullernut, assartuinerlut angallannernullu aamma atortunut allanut atorineqartarput. Nukissiuutitut atugassaanngitsut, ass. tarngutit, saliinernut aamma bitumen aqqusinniornernut qaliarsualiornernilu atorineqartartut. Atugassanngorlugit suliaqarnermi nuussinernilu nukissiuutinit atuineq, nukissiuutinit atuinerlut tamakkiisumut ilanngunneqanngilaq. Aqqusinikkut, immakkut, silaannakkut ruujorikkullu assartuinermi angallassinermilu nukissiuutit atorineqartut tamar-mik angalaassinermut assartuinerlut ilanngunneqarput. Taamaasilluni inuussutissarsiortuni angerlarsimaffinnilu nukissiuutini atuinerlut angallas-sineq assartuinerlut ilanngunneqanngillat.

Nukissiuutinit naatsorsuinerit inernerit

Nukissiuutit tunisassiarineqartut annertussusaasa inernerit naatsorsorneqar-tarput. Atorneqarsinnaasunut nassuiaatit = atuiiffiusut suuneri naatsorsuu-siornermi tunngavigalugit suliarineqartarput. Atorneqarsinnaasut tassaapput: eqqussat aamma tunisassiat inernerat, atukkat inernerit tassaapput atuiiffiusut 749-iusut tamarmiullutik inernerit. 749-it tassaapput; nunanut allanut tunisat, annaasat, siammarterinermit annaasat, quersuarniititat annertusinerit, ilan-ngussallu 744-ineersut inuussutissarsiutini atorneqarsimasuupput nammine-risamillu atugaallutik. Nukissiuutinit naatsorsuinerit inernerit 2004-mit 2024-mut suliaapput sanilliunneqarsinnaallutillu.

Nukissiuutinit tunisassiorneq

Nukissiuutinit tunisassiorneq tamakkerlugu naatsorsorneqartarpoq pingaar-nermik nukissiuutit eqqussuinermit aamma avammumut tunisinernik, nunani allani umiarsuarnik orsersuinermit aamma quersuarni allannguinermit iluar-siissuteqartillugit.

Nukissiuutinit atukkat

Ukiumut qaammatsiutit tunngavigalugit nukissiuutit atorineqartut nalunaar-sorneqarsimasut tassaapput nukissiuutinit atukkat.

Ungasianit kiassarneq

Ungasianit kiassarneq imermit kissartumit pisarpoq. Imeq kissartuq ruujorit oqorsarluarneqarsimasut aqqutigalugit siammarterneqartarpoq. Ungasianit kissamik tunisassiorneq kiassaateqarfinnit, nukissiuuteqarfinnit kiassaataita-linnit imaluunniit ikualaavinnit pisarpoq.

Flaskegassi (LPG)

Kulbrintit propan aamma butan flaskegassini akulerunneqartarput, erngutsini naqinneqarnerminni taakku imermut assingusumik imerpalasunngortarput. Suliffissuarni flaskegassit sanaartornernut, kissaanernit, nerisassiornernit atortutullu atorneqartarput.

Flybenzina

Silaannakkut angallassinermi aamma assartuinnermi flybenzina avgas timmi-sartunut (stempelmotordrevne fly) aamma qulimiguulinnut atorneqartarpoq. Tuluttut aviation gasoline taaguutini ateqaatigaa. Nukissiuutini paasissutissani flybenzina atorneqarpoq. Motorbenzinamut sanilliullugu flybenzin nikerarnera annikinneruvoq aamma naqitsinerup annikillinerani (qutsiliartuaartumi tim-minermi) aalanngortarnera annikinneruvoq.

Tunisassiornermi atuineq/ nammineq atugaq

Nukissiuutini tunisassiaq tassaavoq, tunisassiorneq tamakkerlugu aamma ilanngaatisat ilanngaatigereerlugit tunisassiat, nikingassutaat.

Fuelolia

Oliat IFO-30, IFO-180 aamma HFO-380 ataatsimut taaneqartarput fuelolia. Taakku ikummatissaapput kinertut, immakkut assartuinnernut aalisariutinullu anginerusunut atorneqartartut.

Gas-/dieselolia

Gasolia aamma dieselolia atorneqarnerminni kissaq qalaffigilertagaat assigiip-poq, taakku atuuffii amerlanerpaat assigiipput, taamaattumik nukissiuutini paasissutissani ataatsimut nalilersorneqarput.

Niuernermik aamma kiffartuussinermik inuussutissarsiortut

Tassaapput niuertunut tunisassiorfiit, atugassanik pisiniarfiit, inuit kiffartuus-sivii aamma pisortaqarfiit kiffartuussivii. Pisortaqarfiit kiffartuussivii tassaap-put allaffissorneq aamma inuiaqatigiinnut kiffartuussiviit aningaasanik ilua-naarniarfiunngitsut tassaasut; ilinniartitsineq, paaqqinnittarfiit isumaginniffiu-sut, peqqinneq, kulturi, eqqagassalerinerit allallu.

Eqqussuineq aamma avammut tunisineq

Eqqussuineq aamma avammut tunisineq nunat akornanni pisarpoq. Danmarki Savalimmiullu nunatut allatut naatsorsuutigineqarput. Taamaasilluni qallunaat suliffeqarfiutaannut Kalaallit Nunaanni akileraartussaataannngitsunut tunisi-neq avammut tunisinertut nalileneqarpoq. Suliffeqarfinnut tunisineq umiar-suarnik timmisartunillu nunanut allanut ingerlaartunut orsersuinertut isi-gineqarpoq.

Joule

Nukissiuutini uuttortaatitut joule atorneqartarpoq, taanna atorlugu ajornan-nginnerusumik nukissiuutini assigiinngitsunik sanilliusisoqarsinnasarpog. Nukissiuutini paasissutissani uku atorneqarput: 1 TJ (Tera Joule) = 1.000 GJ (Giga Joule).

Jet A-1

Jet A-1 petroliuvoq silaannakkut angallannermut aamma assartuinnermut atorneqartartoq. Nukissiuutini paasissutissani Jet A-1 petroliunut allanut ilanngullugu naatsorsorneqarpoq.

Silap pissusaa pillugu isumaqatigiissut

Naalagaaffiit Peqatigiit silap pissusaa pillugu sinaakkusiilluni isumaqatigiissutaa. Silap pissusaa pillugu isumaqatigiissutip silaannarsuarmi inuit pingortitaata drivhusgassip qaffasissusaata aalaakkaasunngortinneqarnissaa siunertaraa. Silap pissusaa pillugu isumaqatigiissummut nunat 192-it peqataapput.

Silap pissusaa tunngavigalugu iluarsineq

Silap pissusaa ukiumiit ukiumut nikerartartoq kiassarnermut sunniuteqartarpoq. Ulluni annertussusiliiffiit (graddagetallet), ASIAQ-mit naatsorsorneqartartoq atorineqartarpoq. Ulluni annertussusiliiffiit (graddagetallet) tassaapput ullut agguaqatigiissillugu 17°C-init nillernerusut amerlassusaat, 17°C aamma ulloq unnuarlu agguaqatigiissillugu kissap nikingassutaasa assigiinngissusaat. Silap pissusaa tunngavigalugu iluarsineq paasissutissani pineqartuni ataasiakkaani tamani, kiassarnermut nukissiuutini atorineqarpoq. Ukiumi pineqartumi ulluni annertussusiliiffiit (graddage) ukiumi pineqartumi ullunut nalinginnarnut naleqqiunnerisigut pisarpoq. Ukiumi nalinginnaasumi ulluni annertussusiliiffiit (graddage) ukiut 20-it ingerlaneranni agguaqatigiissitsinernut ilanngunneqartarput.

Nuussineq

Innaallagiamik aamma ungasianit kissamik tunisassiorneq.

Nuussinermi annaasat

Tunisassiornermi atukkat tamaasa ilanngullugit aamma tunisap nikingassutaat.

Kyoto-mi isumaqatigiissut

Naalagaaffiit peqatigiit silap pissusaa isumaqatigiissutaanut Kyoto-mi isumaqatigiissut isumaqatigiissutaavoq. Tassani nunat suliffissuaqarfiusut drivhusgassinik (kuldioxid, metan, nitrogenoxider (lattergas), hydrofluorcarboner, perfluorcarboner aamma svovlhexafluorid) silaannarmik mingutsitsinerat 1990-imut sanilliullugu 5 pct.-imik 2008-miit 2012-imut annikillisinneqarnissaat isumaqatigiissutigineqarpoq. 2002-mi Inatsisartut isumaqatigereerlugit Danmarkimit Kyoto-mi isumaqatigiissut Kalaallit Nunaannut aamma Savalimmiunut atuutsilersinneqarpoq.

Kissaq sinneqartoorut

Inuussutissarsiorfinnit kissaq sinneqartoorut. Ikuallaaviit kissaq sinneqartoorut Nukissiorfinnut akigisarpaat, Nukissiorfiit kissaq ungasianit kissamut aqqut atorlugu siaruartertarpaat. Nukissiuutitut paasissutissanut kissamit sinneqartoorutinit pisoq ikummatissanut atuisunut ilanngunneqarneq ajorpoq, ikummatissaq nioqqutissiatut pingaarnertut inissinneqartarnera pissutaalluni. Namminersortut kissamik ungasianiit pisumik tunisassiornerat nukissiuutinit iluanaarutitut ilanngunneqartarpoq.

Parisimi isumaqatigiissut

Nunat tamalaat akornanni inatsisitigut pituttuilluni isumaqatigiissut 2015-imeersoq. Nunarsuup kissatsikkiartornera suliffissuit atuutilinnginnernnit 2 grader celsiusip ataanut ajornanngippat 1,5 gradip celsiusip ataanut pisinneqarnissaa isumaqatigiissutip siunertaraa. Isumaqatigiissut tunngavigalugu nunarsuup kissatsikkiartorneranut akiunnermut nunat suleriesissanik pilersitsinissaannik piumasaqaatitaqarpoq. Kalaallit Nunaat 2023-mi Parisimi isumaqatigiissummut ilannguppoq.

Nukissiuutininik pingaarnernik tunisassiorneq

Råoliamik, aamaruutissanik aamma naturgasinik kiisalu piujuartussamik nukissiuutininik tunisassiorneq. Kalaallit Nunaanni, imeq atorlugu nukissiuutininik aamma ikuallaavinnit tunisassiorneq annermik ingerlanneqartarpoq.

Inuussutissarsiutit tunisassiorlut

Nunalerinermik, piniarnermik, aalisarnermik, aatsitassarsiornermik aamma suliffissuaqarnermik inuussutissarsiortut. Nukissiuutininik paasissutissani Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiummik Ingerlataqartuninik Nalunaarsuiffik (IIN) tunngavigalugu inuussutissarsiutit suliarineqarput.

Annikillisaasussaatitaaneq

CO₂-mik aniatitsinerup annikillinissaa nunami suliniuteqarnikkut pissaaq, tamanna anguneqassaaq CO₂ -kvotenik pisinikkut imaluunniit CO₂ -mik aningaasaliinikkut, taamaasilluni CO₂ -mik akiitsoqalerluni.

Imminut pilersornerup annertussusaa

Imminut pilersornerup annertussusaa nukissiuutininik paasissutissani, tassaapput nukissiuutit pingaarnerit nukissiuutininik atukkat tamarmiusunut sanilliunneri.

Solari

Solari gasoliamut maani taaguutitut atorpoq. Solar suliffeqarfiuvoq siornatigut gasoliamik akigisaqartarpoq. Gasoliamulli taaguutigineqartarpoq solari suli atorineqarpoq.

Spildolia

Olia, suliffissuarni aamma nuussinerni atorineqartarpoq, nukissiuutininik paasissutissani smøroliamut ilaatinneqarpoq.

Angallassineq aamma assartuineq

Angallassineq assartuinerlu tamarmi suliffeqarfiit ataasiakkaat iluanni angallassineq aamma assartuineq minillugu. Aqqusinikkut, immakkut aamma silaannakkut kiisalu illersornissamik suliaqartuni angallanneq aamma assartuinerlu tassani pineqarput.

Kalaallit Nunaata avataaneersunik umiarsuarnik orsersuisarneq

Kalaallit Nunaannit nukissiuutininik nunanit allaneersunit umiarsuarnut timmisaartunullu (olia) tunisissarnera, umiarsuit tassaapput sorsuutit aamma aalisariutit. Umiarsuarnut aalisariutinullu Kalaallit Nunaanneersunut tunisineq ilanngunneqanngilaq. Kalaallit Nunaata avataaneersunik umiarsuarnik orsersuisarneq nukissiuutininik atuinnermut ilanngunneqanngilaq, nunanut allanut tunisinernut aamma ilaangngilaq.

Aatsitassanik piiaaneq aamma suliaqarneq

Råoliamik naturgasimillu tunisassiorneq suliaqarnerlu. Kalaallit Nunaanni olianik naturgasimillu aatsitassarsiorarpoq. Maanna Kalaallit Nunaanni aatsitassanik piiaasoqaranilu suliarinnittoqanngilaq.

Kiassaateqarfiit

Kiassaateqarfiit oliatortut.

Ataavartumik tunngaveqartumik nukissiaq

Ataavartumik tunngaveqartumik nukissiaq tassaavoq; imeq atorlugu nukissiorneq, anorisaatit atorlugit nukissiorneq, seqernup qinngorneri atorlugit nukissiorneq, geotermi, biomasse (halm, skovflis, ikuallaanerit, træpiller, qisunnit

igitat, aalisakkanit orsoq aamma eqqakkat arrortinneqarsinnaasut) biogassit, bioethanol, biodiesel aamma varmepumpit.

Ataavartumik tunngaveqartumik nukissiaq il.il.

Nukissiuut ataavartoq eqqakkanik arrortinneqarsinnaanngitsumik ilaqanngitsut.

Oqimaassutsip annertussusia (Vægtfylde)

Imerpalasup oqimaassusaata annertussusaa aamma oqimaassutsip pineqartup 4 graders celsiusimiitsilluni initussusaa, ass. ton/m³.

11. Kalaallit Nunaanni kisitsisit pingaernerit aamma naatsorsuinermit tunngaviusut

Tabel 13. Kalaallit Nunaanni nukissiuutinit aamma silaannarmik mingutsitsineq pillugit kisitsisit pingaernerit

	1990	2000	2010	2020	2021	2022	2023	2024
Nukissiuutinit atukkat [TJ]	8.527	9.792	10.056	9.002	8.982	9.646	9.976	9.966
Nukissiuutinit atuineq tamarmiuseq silap pissusaa tunngavigalugu iluarsisaq [TJ]	8.407	9.766	10.558	8.930	9.067	9.537	10.075	10.257
Nukissiuutinit atuineq tamakkerlugu [TJ]	6.094	7.392	9.175	8.234	8.146	8.894	9.213	9.214
Innuttaasut ataasiakkaat nukissiuutinit atuinerat [GJ]	153	174	178	160	159	170	175	175
Innuttaasut ataasiakkaat silaannaap pissusaanut naleqqussaarluni nukissiuutinit atuinerat [GJ]	151	174	187	160	158	160	168	177
Innuttaasut ataasiakkaat nukissiuutinit atuinerat [GJ]	110	132	162	146	144	157	162	162
Nukissiuutinit atukkanit nukissiuutip annertussusaa [TJ pr. mio. BNP]	0,89	0,86	0,71	0,59	0,58	0,61	0,63	...
Nukissiuutip annertussusaa, nukissiuutinit atuineq tamarmiuseq silap pissusaa tunngavigalugu iluarsisaq [TJ pr. mio. BNP]	0,88	0,86	0,75	0,58	0,58	0,61	0,64	...
Nukissiuutip annertussusaa, nukissiuutinit atuineq tamakkerlugu [TJ pr. mio. BNP]	0,64	0,65	0,65	0,54	0,52	0,57	0,58	...
Imminut pilersornerup annertussusaa [pct.]	-	7,3	11,0	18,0	18,1	17,9	17,6	17,9
Oliamik atuineq - nukissiuutinit atuinermit annertussusaa [pct.]	100,0	92,7	89,0	82,0	81,9	82,1	82,4	82,1
Ataavartumik tunngaveqartumik nukissiaq - nukissiuutinit atuinermit annertussusaa [pct.]	-	7,3	11,0	18,0	18,1	17,9	17,6	17,9
Imermit nukissiuuteqarnerup annertussusaa [MW]	-	30	69	91	91	91	91	91
Ataavartumik tunngaveqartumik nukissiaq il.il. - nukissiuutinit atuinermit annertussusaa [pct.]	-	7,3	11,0	18,0	18,1	17,9	17,6	17,9
Ataavartumik tunngaveqartumik nukissiaq il.il. - nuussinerni atorveqartut annertussusaa (konverteringssektor) [pct.]	-	30,8	46,8	59,3	59,0	61,3	58,8	58,4
Innaallagialu erngup nukissiuutaanit pisoq - Nukissiorfiit tunisaanut sanilliullugit annertussusaa [pct.]	-	-	55,6	67,3	70,1	69,6	69,7	68,7
Silaannarmik mingutsitsineq [1.000 ton CO2-ækvivalenter]	625	668	661	549	546	587	609	607
Silaannarmik mingutsitsineq innuttaasunut ataasiakkaanut immikkoortillugit [ton CO2-ækvivalenter]	11,2	11,9	11,7	9,7	9,6	10,4	10,7	10,7
Silaannarmik mingutsitsineq BNP-mi immikkoortortanut [ton CO2-ækvivalenter pr. mio. BNP]	65,2	58,5	47,0	35,7	35,1	37,4	38,4	...

Nukissiorfiit annertussusaa tunngaveqartumik nukissialiap assigisaasalu annertussusaa. Nukissiorfiit imermik nukissiuutit aamma eqqakkanit kissaq atorlugit tunisaat aamma tunisassiaat eqqarsaatigalugit.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <https://bank.stat.gl/ENNGKEY>

Silaannaap pissusiisa assigiinnginneri tunngavigalugit Naatsorsueqqis-saartarfimmit periaaseq iluarsaaneqassaaq

Silap pissusaa tunngavigalugu iluarsinermit siunertarineqarpoq ukiuni ataasiakkaani silap pissusaa apeqqutaatinnagu nukissiuutinit atuinerup takutinneqarnissaa. Silap pissusaa tunngavigalugu iluarsinermit nukissiuutinit atukkat iluarsineqartut tassaapput, silap qanoq innera apeqqutaatillugu inimi kissaernerit.

Iluarsiinerit ullut annertussisuliiffiit (graddage) ukiumut nalinginnaasumut ullut annertussusiliiffinnut (graddage) sanilliugit iluarsisoqartarpoq. Ullut annertussusiliiffiit annertugaangata, ukiunut nalinginnaasunit ukioq nillernerusarpoq, taamaakkaangat nukissiuutinit atuinera tamarmiuseq iluarsivigi-

neqartarpoq appartinneqarluni, ukiumi nalinginnaasumi atuinerup annertu-
neruffissaralua ersersinneqassalluni. Ullut annertusiliiffiit ikikkaangata aker-
lianik nukissiuutinit atuinerit qaffanneqartarput

Ullut annertussusiliiffiit ukiunut nalinginnaasunut assigiaarnissaat takorusun-
neqartarpoq. Siusinnerusukkut ukiut nalinginnaasut aalajangersimasuusar-
simapput. Silap kissatsinnera malillugu ullut annertusiliiffiit ukiuni arlaqartuni
nalinginnaasunit appasinnerusarsimavoq, ukiut ikitsut eqqarsaatigissanngik-
kaani. Silap kissatsinnera pissutigalugu tamatuminnga iluarsiiisoqarpoq, maan-
na ukiut 20-t kingulliit tunngavigalugit naatsorsuisoqartalernikuuvoq.

Ullut annertussusiliiffiit ASIAQ-mit. 2024-mi ullut annertussusiliiffiit missinger-
suutaannaammata saqqummiunneqanngillat.

2024-mi ikummatissap atorsinnaassusaa, uuttuut aamma CO₂—mik imarisaa

	Vægtfylde ton/m ³	Ikummatissap atorsinnaassusaa GJ/ton	CO ₂ -indhold kg/GJ
Diesel Fuel Arctic (DFA)	0,79	42,90	72,967
Fuelolia	0,96	40,65	77,400
Gas-/dieselolia	0,82	42,90	72,967
Flybenzin	0,71	43,80	70,000
Flaskegas	0,54	46,00	63,100
Motorbenzin	0,74	43,80	69,300
Petroliu / Jet A-1	0,79	43,50	71,900
Petroliu / Jet A-1 (Silaannakkut angallanneq aamma assartuineq)	0,79	43,50	71,500
Igitassat	-	10,50	42,500
arrotinneqarsinnaanngitsut	-	43,50	-
Mineralsk terpentin	-	39,80	-
Bitumen	-	41,90	-
Smøreolie	-		

Najoqqutaq: Vægtfylde (Polaroil). Ikummatissap atorsinnaassusaa (Energistyrelsen aamma
Naatsorsueqqissaartarfik). Silaannarmik mingutsitsineq (IPCC Guidelines aamma Naatsorsueqqissaartarfik).
Malugiuk: Eqqakkanut, mineralisk terpentinimut, bitumenimut oliamullu tarngummut oqimaassuseq
atorneqanngilaq, taakku tonsinngorlugit ilanngunneqarput.

Naatsorsuinermi malitassat

1 kilo Joule	=	1.000 J
1 Mega Joule	=	1.000 kJ
1 Giga Joule	=	1.000 MJ
1 Tera Joule	=	1.000 GJ
1 Peta Joule	=	1.000 TJ
1 kWh	=	3,6 MJ
1 MWh	=	3,6 GJ
1 GWh	=	3,6 TJ

Silap pissusaa tunngavigalugu iluarsineq

Ukioq	Graddage	
	Ukiumut	Ukioq nalingin-naasoq
2020	7.202	7.040
2021	6.843	7.032
2022	7.275	7.036
2023	6.845	7.051
2024	...	...

2024 akitsuutit annertussusaat

	Avatangiisinu t akitsuut DKK / Liter	Avatangiisinu t akitsuut DKK / Ton	Avatangiisinu t akitsuut DKK / Nm3
Gas-/dieselolia	0,10	-	-
Petroliu / Jet A-1	0,10	-	-
Fuelolia	-	113,80	-
Motorbenzin	0,10	-	-
Flybenzin	0,10	-	-
Naturgassi	-	-	110,40
Aamarsuit, ujaqqat aamarsuit, koks il.il.	-	73,40	-

Najoqqutaq: Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik

Ilisarnaatinut nassuiaatit
...Paasissutissat pigineqanngillat
.. Paasissutissat tatiginanngitsut ilisarinnilersitsisinnaasulluunniit
. Kisitsisitaqarsinnaanngitsut
0 Affaanit mikinerusut
- Nul
* Kisitsisaagallartut imaluunniit missingersuut

Saaffissaq
Lene Baunbæk
E-mail: LEBA@stat.gl
Nukissiuutit

Naatsorsueqqissaartarfik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Oqar.: +299 34 57 70
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

